Žirovske novice

ČASOPIS ZA OBČINO ŽIRI • November 2026 • LETNIK 7 • ŠTEVILKA 5

Slavili pogum in upornost
STRAN 7

Od Aten do Šparte
STRANI 18, 19

Žiro-zmajke najboljše v državi
STRAN 37

Več za gasilstvo in ceste na podeželju

Na zadnji seji v tem mandatu so člani občinskega sveta sprejeli tudi odloka o proračunih za prihodnji dve leti. Tako v letu 2027 kot 2028 bo proračun vreden okrog 8,5 milijona evrov.

MATEJA RANT

Člane občinskega sveta so na seji seznanili s pripombami, prejetimi v času javne obravnave proračunov, in spremembami v proračunih glede na prvo obravnavo. Kot je pojasnil župan Franci Kranjc, so na predloga proračunov dobili dve pripombi, ki so ju na občini upoštevali in predvideli dodatna sredstva tako za gasilstvo kot asfaltiranje cest na podeželju.

Za vzdrževanje in obnovo gasilskih domov so tako po novem v proračunu zagotovili dodatnih deset tisoč evrov, skupaj pa je za gasilstvo v proračunu zagotovljenih dobrih 150 tisoč evrov, je pojasnil župan. Največji naložbi ostajata ureditev središča Žirov in dodatnih prostorov v zdravstvenem domu. Za nadaljevanje urejanja središča Žirov so po županovih besedah v proračunih za prihodnji dve leti namenili 2,5 milijona evrov, za ureditev dodatnih prostorov v zdravstvenem domu pa milijon evrov. Med pomembnejšimi projekti je župan omenil še nakup objekta Lustik, za kar so v proračunu zagotovili 280 tisoč evrov. V prihodnje nameravajo pripraviti projektno dokumentacijo, ki bo podlaga za njegovo obnovo in ponovno oživitev. V prihodnjem letu občino čaka tudi zaključek več drugih investicij. Med njimi sta komunalna ureditev zazidalnega območja ob Jezerski cesti in gradnja nogometnega igrišča z umetno travo, za katero so pridobili približno 70 odstotkov sofinancerskih sredstev, to je skoraj 370 tisoč evrov. Za ureditev sortirnice kosovnih odpadkov in gradnjo nadstreška v Osojnici pa so namenili tristo tisoč evrov.

Ob načrtovanju prihodnjih investicij je župan poudaril tudi pomen odgovornega upravljanja javnih financ. V zadnjih štirih letih, je pojasnil, so odplačali za približno 1,1 milijona evrov glavnice posojila in obresti, pri tem pa se občina ni dodatno zadolževala.

Končujejo gradnjo pločnikov

Na cesti Pod griči končujejo gradnjo pločnikov in ureditev ceste, s čimer so poskrbeli za večjo prometno varnost na celotnem odseku od glavne ceste na Dobračevi do Melcove grape.

MATEJA RANT

S končanim projektom na območju Pod griči so po besedah župana Francija Kranjca zgradili varno pot za pešce in poskrbeli za urejeno cesto z javno razsvetljavo od glavne ceste na Dobračevi do Melcove grape. Zaključna dela v sklopu druge faze dograditve pločnika za pešce na približno 550 metrov dolgem odseku na cesti Pod Griči so se začela konec oktobra, ta čas pa izvajajo še zadnje ureditve.

Vrednost celotne investicije znaša približno 550 tisoč evrov, je pojasnil župan Franci Kranjc. Občina je za projekt kandidirala tudi za pridobitev nepovratnih evropskih sredstev. »Veseli me, da nam je uspelo urediti pločnike na celotnem odseku ceste Pod griči, s čimer smo izboljšali prometno varnost za voznike, še posebno pa za pešce,« je poudaril župan. Sočasno so vgradili tudi cevi za optično omrežje. Župan se je ob tej priložnosti uporabnikom ceste zahvalil za potrpežljivost med gradnjo.

Naslednja številka Žirovskih novic bo izšla 11. decembra 2026. Prispevke zanjo lahko pošljete do ponedeljka, 23. novembra 2026, na naslov mateja.rant@g-glas.si.

NOVI URNIK KRAJEVNEGA URADA

Z Upravne enote Škofja Loka so sporočili, da bo tudi krajevni urad v občini Žiri zaradi spremembe in dopolnitve uredbe o delovnem času v organih državne uprave od 19. oktobra dalje posloval po spremenjenem urniku. Stranke bodo po novem krajevni urad lahko obiskale ob torkih od 13. do 17. ure. M. R.

KOLOFON

ŽIROVSKE NOVICE (ISSN 1408-2810) izhajajo kot priloga časopisa Gorenjski glas za občino Žiri. Izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, Kranj, info@g-glas.si, (04) 201 42 10. Občina Žiri, Loška cesta 1, 4226 Žiri. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si. Uredniški odbor: Jožica Kacin, Barbara Peternel, Nives Markelj, Jana Jenko. Oglasno trženje: Robert Aleksić, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040 508 891. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. Priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o. Naklada: 1800 izvodov. Distribucija: Pošta Slovenije. Žirovske novice vsa gospodinjstva v občini Žiri prejemajo brezplačno. Na naslovnici: Najprostoferja Jože Tavčar in Angelca Jezeršek, foto: Tanja Mlinar

Končujejo dela v Osojnici

V zbirnem centru Osojnica je občina končala gradnjo nadstrešnice, obenem so preuredili tudi vstop v zbirni center.

MATEJA RANT

Vsi zabojniki z gorljivimi odpadki so zdaj zaščiteni pred padavinami, center pa izpolnjuje predpisane pogoje za delovanje, je pojasnil Andrej Poljanšek z občine. Preuredili so tudi vstop v zbirni center in uvedli krožno vožnjo, s čimer so zmanjšali zastoje, izboljšali pretočnost in občanom olajšali oddajo odpadkov. »Urediti moramo še talne in prometne oznake ter dodatno označiti zabojnike glede na vrsto odpadkov, ki se odlagajo,« je razložil Poljanšek.

Obiskovalci morajo odpadke razvrščati po oznakah in navodilih zaposlenih. V zbirnem centru sprejemajo tudi nevarne odpadke iz gospodinjstev, med njimi barve, lake, zdravila, pesticide in olja. Na leto po Poljanškovih besedah zberejo približno 14 kubičnih metrov oziroma osem ton teh odpadkov, ki jih predajo pooblaščenim podjetjem za uničenje. Ob tem je opozoril, da nevarnih odpadkov in odpadkov iz svoje dejavnosti v centru ne smejo oddajati podjetja in samostojni podjetniki, temveč morajo prevzem urediti s pooblaščenimi izvajalci. Omejitve veljajo tudi pri oddaji avtomobilskih pnevmatik – občani jih lahko oddajo največ pet na vozilo v posamezni sezoni. Podjetniki, ki letno ustvarijo več kot 50 kilogramov odpadnih pnevmatik, in vulkanizerji se morajo vključiti v ustrezne sheme zbiranja. Prav tako gradbene odpadke sprejemajo le od fizičnih oseb, in sicer največ do količine ene avtomobilske prikolice oziroma 0,5 kubičnega metra. Enako velja za salonitne plošče, pri katerih je omejitev 25 kosov. »Če se na objektu v celoti menja kritina, mora za odvoz teh odpadkov poskrbeti izvajalec del.«

V Zbirnem centru Osojnica so končali gradnjo nadstrešnice. Foto: Andrej Poljanšek

Občani, ki komunalne odpadke in embalažo odlagajo na ekoloških otokih, bodo lahko od 15. novembra v zbirnem centru prevzeli namenske vreče. Temne vreče s črnim tiskom so namenjene komunalnim odpadkom, prozorne z rumenim tiskom pa embalaži. Poljanšek opozarja, da vreč ne dostavljajo na domove, zato občane prosijo, naj jih pravočasno prevzamejo. Uradne ure zbirnega centra so ob torkih od 17. do 20. ure, ob sredah od 10. do 14. ure in od 17. do 20. ure, ob petkih od 10. do 14. ure ter ob sobotah od 10. do 13. ure. Ob ponedeljkih in četrtkih je center zaprt.

Projekt podprla tudi država

V Športnem centru Polje v Žireh se je v začetku oktobra začela gradnja nogometnega igrišča z umetno travo.

MATEJA RANT

Projekt izgradnja nogometnega igrišča je vlada pred časom uvrstila v veljavni načrt razvojnih programov. Izbrali so ga v okviru javnega razpisa ministrstva za gospodarstvo, delo in šport za izbor sofinanciranja investicij v športno infrastrukturo v letošnjem letu. Kot so navedli na ministrstvu, so za investicijo zagotovili 250 tisoč evrov. Sredstva, ki jih za sofinanciranje namenja ministrstvo, mora občina porabiti še letos, zaključek projekta pa je sicer predviden do konca avgusta prihodnje leto. »Namen projekta je ureditev sodobne športne površine, ki bo omogočala varno, kakovostno in celoletno izvajanje nogometnih aktivnosti v občini Žiri,« so pojasnili na ministrstvu in dodali, da bo projekt predstavljal pomembno nadgradnjo obstoječe športne infrastrukture v občini Žiri ter bo prispeval k dolgoročnemu razvoju športa in rekreacije v lokalnem okolju. »Z izgradnjo igrišča z umetno travo se bo povečala odpornost

Občina je začela urejati novo nogometno igrišče z umetno travo. Foto: Tanja Mlinar

športne infrastrukture na vremenske vplive, zmanjšala sezonska omejenost uporabe ter izboljšala varnost in funkcionalnost prostora.«

Nadaljevati zastavljeno delo

Aktualni župan Franci Kranjc se poteguje za drugi mandat na čelu občine, tudi tokrat s podporo Liste za Žiri, poleg tega pa sta njegovo kandidaturo podprli še stranki SDS in SD.

MATEJA RANT

Kaj vas je spodbudilo, da ponovno kandidirate?
Za ponovno kandidaturo sem se odločil, ker lahko s svojimi izkušnjami in znanjem še veliko prispevam k razvoju Žirov. V prvem mandatu smo izpeljali številne pomembne in zahtevne projekte ter pripravili podlage za nove investicije. Doseženi rezultati mi dajejo motivacijo za nadaljnje delo.

Kateri projekt iz preteklega mandata bi poudarili kot najpomembnejši in kako bi ocenili njegovo izvedbo?
Težko bi poudaril samo en projekt, saj smo veliko naredili na različnih področjih. Med pomembnejšimi so obnova regionalnih cest in izgradnja pločnikov proti Osojnici in na Selu ter obsežna sanacija infrastrukture po hudih poplavah. Posebej bi poudaril obnovo cest na Dobračevi in gradnjo pločnikov Pod griči, kjer bomo z ureditvijo cestišča in javne razsvetljave pomembno prispevali tudi k prometni varnosti. Zelo sem zadovoljen tudi z ureditvijo in oživitvijo Športnega centra Pustotnik.

Katerim konkretnim projektom bi dali prednost v prihodnjih štirih letih?
Ena od prioritet bo nadaljevanje prenove centra Žirov, vključno z ureditvijo prometnih površin s krožiščem, tržnice in javnih prostorov. Pomemben cilj je začetek gradnje obvoznice od športne dvorane proti Ledinici, nadaljevati želim projekt izgradnje kanalizacije in čistilne naprave na Selu ter prenovo zdravstvenega doma in pridobitev dodatnih zdravstvenih programov. Veliko pozornosti bomo namenili prometni varnosti, zlasti gradnji pločnikov v Čevljarski ulici ter obnovi ceste v Račevi in ceste v Industrijski ulici. Zagotovili bomo tudi sredstva za asfaltiranje cest na podeželju. Pomembno je ustvarjati pogoje za gradnjo novih stanovanjskih objektov, zlasti za mlade družine. Pripraviti želimo vse potrebno za obnovo in oživitev Lustikove hiše ter začeti pripravo dokumentacije za dograditev osnovne šole.

Če bi lahko v celotnem mandatu izpeljali samo en večji razvojni projekt, katerega bi izbrali in zakaj?
Izbral bi celovito prenovo centra Žirov. Središče mesta je prostor, ki ga uporabljamo vsi ter pomembno vpliva na podobo kraja in kakovost življenja.

Katere vrednote bi morale po vašem mnenju voditi župana pri njegovem delu?
Župan mora biti pošten, odgovoren, delaven in spoštljiv do ljudi. Pomembne so izkušnje in dobro poznavanje delovanja lokalne samouprave, saj lahko le tako učinkovito vodi projekte, pridobiva državna in evropska sredstva ter se uspešno dogovarja z ministrstvi in drugimi institucijami. Sam verjamem v mirno, strokovno in gospodarno vodenje občine, brez nepotrebnih sporov in delitev. Najpomembnejše je, da znamo različna mnenja usmeriti v iskanje najboljših rešitev za Žiri in njihove prebivalce.

Katero od svojih predvolilnih obljub bi najprej opustili, če bi se prihodki občine zmanjšali ali če ne bi dobili pričakovanih evropskih oziroma državnih sredstev? Zakaj?

Franci Kranjc / Foto: Tanja Mlinar

V takšnih razmerah bi prednost namenili nujnim investicijam, predvsem zagotavljanju varne in zanesljive oskrbe s pitno vodo, urejanju kanalizacije in druge komunalne infrastrukture, prometni varnosti ter osnovnim zdravstvenim in izobraževalnim potrebam občanov. Vedno sem zagovarjal stališče, da mora občina gospodariti v okviru svojih finančnih zmožnosti. V tem mandatu se nismo dodatno zadolževali, obenem pa smo odplačali 1,1 milijona evrov glavnice in obresti iz preteklih zadolžitev.

Kako si predstavljate Žiri ob koncu svojega mandata? Katere konkretne spremembe bi morali krajani takrat opaziti?
Če bom ponovno izvoljen, si predstavljam, da bodo Žiri leta 2030 še bolj urejen, varen in prijeten kraj za življenje. V iztekajočem se mandatu smo kljub obsežni popoplavni sanaciji naredili veliko in v nekaterih točkah celo presegli zastavljeni program. Na tej poti želim vztrajati tudi v prihodnje. Občani bi morali opaziti prenovljen ozelenjen center s tržnico, varnejše ceste in nove pločnike, asfaltirane ceste na podeželju, obnovljeno Lustikovo hišo in razširjen zdravstveni dom z dodatnimi zdravstvenimi programi. Večini gospodinjstev bo omogočena priključitev na optično omrežje. Pomemben cilj ostaja izgradnja čistilne naprave in kanalizacije na Selu.

Kaj bi ob koncu mandata šteli za svoj največji neuspeh?
Za neuspehe bi štel neuresničene obljube iz leta 2022, teh pa je zelo malo. To je zame pomemben kazalnik, da smo v preteklih štirih letih delali odgovorno in da smo zastavljene cilje jemali resno. Tak način dela želimo nadaljevati, zato bi si za največji neuspeh štel, če nam kljub vloženemu delu in že pripravljenim projektom ne bi uspelo narediti pomembnega razvojnega koraka naprej na vseh področjih. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so mi v preteklih štirih letih kakor koli pomagali in prispevali k temu, da so Žiri danes boljše in lepše.

Zastopati interese vseh občanov

Štefan Bogataj je za župana kandidiral že pred štirimi leti, ko mu je za izvolitev zmanjkalo le okrog štirideset glasov. Tokrat se za županško funkcijo poteguje kot kandidat Neodvisne občanske liste – Žiri.

MATEJA RANT

Kaj vas je spodbudilo, da ponovno kandidirate?
K ponovni kandidaturi me je spodbudila predvsem obljuba, ki sem jo dal volivcem že ob prejšnjih volitvah – da bom ne glede na volilni rezultat še naprej zastopal njihove interese. Prejel sem veliko število glasov, za menoj stoji veliko občanov, ki jih ne želim pustiti na cedilu. Njihove interese želim zastopati, dokler bom čutil, da lahko s svojim delom prispevam k izboljšanju življenja v občini.

Kateri projekt iz preteklega mandata bi poudarili kot najpomembnejši in kako bi ocenili njegovo izvedbo?
Med pomembnejšimi projekti bi poudaril odprtje prve faze obvoznice ter rekonstrukcijo ceste na Selu in regionalne ceste v Osojnici. Ti projekti so bili pripravljeni že v mandatu prejšnjega župana, v aktualnem mandatu pa jih je bilo treba pripeljati do zaključka. Strinjam se tudi z obnovo posameznih cest v Žireh in obnovo vodovoda v tem mandatu. Izvedeni projekti so bili po moji oceni izpeljani korektno, njihova izvedba pa je bila v skladu z zastavljenimi cilji.

Katerim konkretnim projektom bi dali prednost v prihodnjih štirih letih?
Nujna je obnova zdravstvene postaje. Poleg tega je treba nadaljevati vse projekte, za katere so pogodbe že podpisane in izvajalci izbrani, to so ureditev središča Žirov, druga faza obvoznice in nogometno igrišče. Zaradi slabe potresne varnosti starega dela šole bi bilo smiselno dejavneje pristopiti tudi h gradnji šolskega prizidka in celoviti ureditvi šole. V Žireh imamo težavo tudi z razdrobljeno ponudbo živilskih trgovin. Prizadeval bi si, da bi v kraj privabili trgovskega ponudnika, ki bi bil pripravljen zgraditi večji trgovski center, dostopen tudi invalidom in drugim gibalno oviranim osebam. Podpiram tudi gradnjo novih stanovanj, ki bi bila cenovno dostopna čim širšemu krogu ljudi.

Če bi lahko v celotnem mandatu izpeljali samo en večji razvojni projekt, katerega bi izbrali in zakaj?
Na prvem mestu bi poudaril dokončanje ureditve središča Žirov. Za različne zasnove in projekte je bilo v preteklosti porabljenih že veliko sredstev, nekateri predlogi pa so bili pozneje opuščeni. Zato menim, da je čas, da projekt dokončno izpeljemo. Takoj za tem bi uvrstil obnovo zdravstvenega doma in drugo fazo gradnje obvoznice.

Kaj bi naredili drugače od dosedanje občinske politike in kaj bi ohranili, ker ocenjujete, da se je izkazalo za dobro?
Drugače bi določil vrstni red prioritet. Nogometnega igrišča ne bi postavil pred obnovo zdravstvenega doma in izboljšanje varnosti šole. Več pozornosti bi namenil osnovni infrastrukturi, predvsem cestam na podeželju. Sredstva v občinskem proračunu za obnovo cest na podeželju bi povečali za sto odstotkov. Za dobro pa ocenjujem načrtovano ureditev središča in obnovo cest v Žireh v sklopu obnove vodovoda. S tem izboljšujemo prometno varnost in komunalno oskrbo občanov. Vendar menim, da smo v športno infrastrukturo vložili preveč sredstev, premalo pa v podeželje. Prav tako je treba pospešiti projekt kanalizacije na Selu, občani pogrešajo tudi pločnik ob regionalni cesti Selo–Žiri. Že pred časom sem na seji občinskega sveta predlagal, da bi se del sredstev od glob za prekoračitev hitrosti namenil gradnji pločnikov.

Štefan Bogataj Foto: Tanja Mlinar

Katere vrednote bi morale po vašem mnenju voditi župana pri njegovem delu?
Župan mora predvsem v največji možni meri zastopati interese občanov, jim prisluhniti in biti dober gospodar občinskega premoženja. Pomembno je tudi, da zna sprejemati strateške odločitve in dati prednost projektom, ki dolgoročno koristijo celotni skupnosti.

Katero od svojih predvolilnih obljub bi najprej opustili, če bi se prihodki občine zmanjšali ali če ne bi dobili pričakovanih evropskih oziroma državnih sredstev? Zakaj?
Če bi moral izbirati, bi med prvimi odložil dokončanje nogometnega igrišča. Čeprav je tudi športna infrastruktura pomembna, ne gre za osnovno infrastrukturo, ki bi morala imeti prednost pred drugimi nujnimi potrebami.

Kako si predstavljate Žiri ob koncu svojega mandata? Katere konkretne spremembe bi morali krajani takrat opaziti?
Želim si, da bi bile Žiri ob koncu mandata urejena občina z vso potrebno infrastrukturo. Pri tem mi je še posebej pomembno, da bi bil napredek viden na vseh območjih občine, ne samo v središču. Občani bi morali občutiti, da se sredstva vlagajo uravnoteženo in da so upoštevane potrebe vseh krajevnih območij.

Kaj bi ob koncu mandata šteli za svoj največji neuspeh?
Za največji neuspeh bi štel, če nam ne bi uspelo izpeljati večine zastavljenih projektov in če občani z opravljenim delom ne bi bili zadovoljni. Mandat bi želel zaključiti z občutkom, da sem delal za občane, da mojih odločitev niso narekovale interesne skupine ali lobiji.

Preventivno v Pustotniku

Ob letošnjem vijoličnem septembru in rožnatem oktobru so s preventivno prireditvijo v Pustotniku ozaveščali o ginekoloških rakih in raku dojk ter opozarjali na pomen rednih preventivnih pregledov.

JANA JENKO

Občina Žiri je na pobudo Bernarde Lukančič in ob podpori združenja Europa Donna Slovenija ob vijoličnem septembru in rožnatem oktobru v Športno-rekreacijskem centru Pustotnik pripravila preventivno prireditev, ki je z geslom Ne pozabi nase! ozaveščala o rakih rodil in raku dojk.

Pobudnica srečanja Bernarda Lukančič je bila vesela dobrega obiska, v nagovoru pa je poudarila pomen preventive. »Večji poudarek preventivi se res daje v teh dveh mesecih, ampak o tem se pogovarjajmo in delujmo preventivno celo leto, vsak dan, na vseh področjih. Tako delujemo tudi v službi, v družini, v okolju, kjer živimo. Zato, da se bolezni – če se že pojavijo – odkrijejo čim prej in se uspešno zdravijo.« Prireditev so z dragocenimi pripovedmi o svoji izkušnji premagovanja bolezni, vprašanjih, ki so se jim porajala ob diagnozi, zdravljenju, vrnitvi k vsakdanjemu delu, kasnejših pregledih in občutkih, ki jih prevevajo še danes, obogatile tri prebolevnice, vsaka s svojo zgodbo in prehojeno potjo do zdravja. Za kulturni program so tokrat poskrbele žirovske mažoretke, ker je prireditev potekala na dan slovenskega športa, pa jo je s kratko predstavitvijo terapevtskih vadb za zdrav življenjski slog dopolnila še kineziologinja Nina Istenič, članice Šole zdravja Žiri pa so pod vodstvom Majde Dragovan obiskovalce razgibale z nekaj vajami iz programa vadbe 1000 gibov.

Preventivni prireditvi pri lani posajenem rožnatem drevesu so se z vadbo pridružile tudi članice žirovske Šole zdravja. Foto: Jana Jenko

Glavni namen vijoličnega septembra je opozarjanje na pomen preventive, zgodnjega odkrivanja ginekoloških rakov ter odpravljanje stigme, ki jih še vedno spremlja. Po statističnih podatkih za raki rodil v Sloveniji vsako leto zboli približno 700 žensk, izjemno pomembno vlogo pri preprečevanju in zgodnjem odkrivanju rakavih sprememb pa imata državni presejalni program Zora ter redno cepljenje proti HPV. Rožnati oktober, ki ozavešča o raku dojk, pa želi širiti sporočila o pomenu zdravega načina življenja, rednega samopregledovanja dojk in zgodnjega odkrivanja bolezni, ki ključno vpliva na uspešnost zdravljenja. V Sloveniji za rakom dojk vsako leto zboli več kot 1.500 oseb, bolezen pa lahko doleti tako ženske kot moške.

Zbrane je na preventivni prireditvi nagovorila pobudnica dogodka Bernarda Lukančič. Foto: Jana Jenko

> **Zdravje je naše največje bogastvo in ni samoumevno, zato kljub hitremu tempu vsakdana, kot pravi letošnje geslo, ne pozabite nase in poskrbite za preventivo.**

Zdravje je naše največje bogastvo in ni samoumevno, zato kljub hitremu tempu vsakdana, kot pravi letošnje geslo, ne pozabite nase in poskrbite za preventivo, saj vas s pravočasno odkritimi težavami čaka lažja in hitrejša pot do ozdravitve.

Slavili pogum in upornost

Na proslavi ob dnevu spomina so se v Žireh spomnili pomembnega mejnika v svoji zgodovini, ko se je 23. oktobra 1943 iz kraja umaknila nemška vojaška posadka, še istega dne pa so partizanske enote brez večjega odpora vkorakale v Žiri in jih razglasile za osvobojene.

MATEJA RANT

S tem so Žiri postale prvo osvobojeno ozemlje na Gorenjskem, je spomnila tudi slavnostna govornica Urška Klakočar Zupančič in poudarila, da spomin ne sme ostati zaprt v zgodovinskih učbenikih, temveč mora nagovarjati ljudi in jih zavezovati k odgovornosti. Tudi župan Franci Kranjc je poudaril pomen tega zgodovinskega mejnika in pogum takratnih prebivalcev. »To je bil čas odločnosti in velike želje po svobodi. Žirovci so se kljub strahu in negotovosti uprli okupatorju in dokazali, da ljubezen do domovine in hrepenenje po svobodi ne poznata strahu.«

Spominski dan po županovih besedah opozarja, da svoboda ni samoumevna. »Tudi osamosvojitvena vojna leta 1991 je pokazala, kako dragocena je lastna država in kako pomembno je stopiti skupaj, ko gre za prihodnost domovine.« Ob opozorilih, da vojne po svetu še vedno prinašajo trpljenje, razdejanje in izgubo nedolžnih življenj, je župan poudaril pomen medsebojnega spoštovanja, dialoga in strpnosti. »Mir se namreč začne pri vsakem od nas – v družini, med seboj, med sosedi in v naši skupnosti.« Slavnostna govornica Urška Klakočar Zupančič je poudarila, da sta bila odhod nemške vojske in vzpostavitev narodnoosvobodilnega odbora za območje Žirov dan kasneje več kot zgolj zaporedje zgodovinskih dogodkov. »Bila sta izraz poguma, upanja in odločenosti ljudi, da si izborijo pravico do svobode in odločanja o lastni prihodnosti. Svoboda takrat ni bila samoumevna pravica, ampak nekaj, za kar so ljudje tvegali življenja.« Ob tem je opozorila, da odpor ni pomenil le partizanskega boja, ampak tudi prizadevanje za ohranitev jezika, kulture in narodne identitete. Spominjati se je treba tudi strahu, bolečine, izgub in odločitev ljudi, ki niso sprejeli podrejenosti kot neizogibne usode. »Osvoboditev še ni pomenila konca vojne in negotovosti, je pa prinesla novo možnost. Že naslednji dan so Žirovci z ustanovitvijo narodnoosvobodilnega odbora prevzeli tudi odgovornost za organizacijo življenja in prihodnost skupnosti.« Zato sta 23. in 24. oktober 1943 po njenih besedah pomembna tudi za današnji čas: prvi spominja na osvoboditev, drugi na odgovornost, ki jo prinaša svoboda. Ob tem je zbrane spodbudila k razmisleku, ali smo vredni te dediščine – ali znamo človekovo dostojanstvo braniti tudi takrat, ko je to nepriljubljeno, in ali znamo prepoznati krivico, tudi kadar se dogaja ljudem, s katerimi se ne strinjamo. Opozorila je na nevarnost molka, brezbrižnosti in sprijaznjenosti z nepravičnostjo. Svoboda po njenih besedah pomeni tudi sposobnost nasprotovati zlorabam oblasti, varovati človekovo dostojanstvo in spoštovati pravice ljudi ne glede na njihov jezik, poreklo ali prepričanje. »Zgodovinskega spomina ne smemo spreminjati v orodje novih delitev, temveč moramo iz preteklosti črpati nauke za skupno življenje.« Preteklost nas mora obvezovati, je poudarila, da gradimo skupnost, v kateri človek ni sredstvo za doseganje ciljev drugih, v kateri oblast ni privilegij, ampak odgovornost, v kateri se drugačnih ne bojimo, ampak jih vključujemo, in v kateri človekovo dostojanstvo ne velja samo takrat, ko nam je njegov nosilec všeč.

Slavnostna govornica Urška Klakočar Zupančič Foto: Tanja Mlinar

V kulturnem programu je nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. Foto: Tanja Mlinar

Angelca Jezeršek najprostoferka

V AMZS Centru varne vožnje na Vranskem so v oktobru pripravili dogodek Najprostofer 2026, ki se ga je iz občine Žiri udeležila Angelca Jezeršek. Najprostoferje iz vseh slovenskih občin je sprejela tudi predsednica republike Nataša Pirc Musar.

MATEJA RANT

Trinajst žirovskih prostoferjev je do konca oktobra letos opravilo 187 brezplačnih prevozov, namenjenih predvsem starejšim, ki potrebujejo pomoč pri dostopu do zdravstvenih storitev in drugih nujnih opravkih. Največ voženj, kar 24, je opravila Angelca Jezeršek, ki jo je Občina Žiri predlagala za priznanje najprostofer 2026.

Angelca Jezeršek se je zato skupaj s prostoferji iz drugih slovenskih občin udeležila dogodka Najprostofer 2026 v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem. Tam so prostovoljni vozniki obnovili znanje varne vožnje, se preizkusili v zahtevnejših prometnih situacijah in se udeležili delavnice prve pomoči. Prostoferji namreč ne skrbijo le za to, da potnike pripeljejo na cilj, temveč prevzemajo tudi odgovornost za njihovo varnost, poudarjajo pri Zlati mreži. Pod vodstvom inštruktorjev AMZS so na poligonu preizkušali odzive v zahtevnih prometnih razmerah, zaviranje na spolzkem cestišču, vožnjo skozi ovinke na drseči podlagi in izogibanje oviram. Vadili so tudi speljevanje in vožnjo po klancu na različnih podlagah. Dogodek je bil obenem priložnost, da se organizatorji prostoferjem zahvalijo za čas, potrpežljivost in pripravljenost pomagati tistim, ki brez takšne podpore težje pridejo do zdravstvenih ustanov, lekarn, trgovin in drugih pomembnih ciljev.

Angelca Jezeršek se je za vključitev v projekt Prostofer odločila že ob njegovi predstavitvi v Žireh. Pred upokojitvijo je delala kot nabavna referentka v Alpini, po upokojitvi pa ostala aktivna v lokalnem okolju. Že 25 let deluje tudi v skupini za samopomoč Cvetje v jeseni, ki deluje pod okriljem Rdečega križa, dejavna je bila tudi v Društvu upokojencev Žiri. Vloga prostoferke se ji je priljubila predvsem zaradi stikov z ljudmi. »Veseli me, da lahko pomagam. Med vožnjo se veliko pogovarjamo in ljudje pogosto povedo marsikaj o sebi. Čutiš, kako so hvaležni.« Opaža, da se uporabniki na posamezne voznike navadijo in neredko se zgodi, da prosijo prav za določenega prostoferja. Uporabniki po njenih besedah največkrat potrebujejo prevoz v zdravstvene domove in bolnišnice po vsej Sloveniji, tudi v Ljubljano, Novo mesto, Mursko Soboto, na Ptuj, v Valdoltro ... »Starejše je včasih treba tudi pospremiti do ambulante.« Nekaterim je njihova prisotnost lahko tudi v oporo, če ob obisku zdravnika občutijo strah ali negotovost. Pomembno se ji zdi, da ostane v stiku z uporabnikom, ko ga pripelje na določeno lokacijo, zato jim vedno pusti svojo telefonsko številko, da jo lahko kdorkoli pokliče in uredi prevoz nazaj. Delo prostoferke, poudarja, opravlja z veseljem, saj uživa v vožnji. Udeležbo na usposabljanju varne vožnje je ocenila kot koristno, saj lahko na cesti vedno pride do nepredvidenih situacij. Ob tem dodaja: »Dokler bom zaupala svojim sposobnostim in bodo ljudje zadovoljni, ne nameravam odnehati.«

Najprostoferka občine Žiri je letos postala Angelca Jezeršek. Foto: Damjan Končar

Angelca Jezeršek se je skupaj z lanskim žirovskim najprostoferjem Jožetom Tavčarjem udeležila tudi sprejema pri predsednici republike. Foto: Tanja Mlinar

Prostoferji pri predsednici

Prostoferje je v oktobru sprejela tudi predsednica republike Nataša Pirc Musar, ki se jim je zahvalila za njihovo pomoč starejšim in poudarila, da s svojim delom ne premagujejo le razdalj, temveč tudi osamljenost in povezujejo ljudi. Sprejema se je Angelca Jezeršek udeležila skupaj z lanskim žirovskim najprostoferjem Jožetom Tavčarjem. Projekt Prostofer, je spomnila predsednica, povezuje že 116 slovenskih občin in okrog 1300 prostovoljnih voznikov. Samo v preteklem letu so opravili več kot 50 tisoč brezplačnih prevozov.

Čas za krepitev zdravja in preventivna cepljenja

Ko se jesen preveša v drugo polovico, je čas za preventivna cepljenja in obisk katere od delavnic za krepitev zdravja, ki jih pripravljajo zdravstvenovzgojni centri v zdravstvenih domovih po Sloveniji.

JANA JENKO IN EKIPA ARCUS MEDICI

V novembru in decembru bo Center za krepitev zdravja ZD Idrija v sodelovanju z Ambulanto Arcus Medici v prostorih Osnovne šole Žiri prvič izvedel tri delavnice za krepitev zdravja.

Prvo predavanje bo na vrsti 17. novembra ob 17. uri, in sicer Sladkorna bolezen tipa 2. To je najpogostejša oblika sladkorne bolezni, njena pojavnost pa narašča. Gre za kronično bolezen, ki je trenutno ni mogoče pozdraviti, vendar pa lahko dobro ozaveščeni in motivirani pacienti ob pomoči zdravstvenega osebja dosežejo kakovostno življenje brez razvoja zapletov bolezni. Pomembno vlogo pri obvladovanju bolezni imajo urejena raven krvnega sladkorja, vzdrževanje primerne telesne teže ter urejene ravni krvnega tlaka in krvnih maščob. Zvišan krvni tlak bo tema delavnice, ki bo 1. decembra ob 17. uri. Povišan krvni tlak je eden izmed dejavnikov tveganja za bolezni srca in ožilja. Ker pogosto ne povzroča opaznih težav ali simptomov, ga imenujemo tudi tihi ubijalec. Pri uravnavanju krvnega tlaka ima pomembno vlogo ustrezno zdravljenje z zdravili, pomembno pa je, da poleg zdravil poskrbimo tudi za zdrav življenjski slog. Na delavnici boste dobili ključne strokovne informacije o zvišanem krvnem tlaku, njegovem vplivu na nastanek srčno-žilnih bolezni ter povezanosti z (ne)zdravim življenjskim slogom. Dne 17. decembra ob 17. uri pa bodo na vrsti tehnike sproščanja. Hiter življenjski tempo nam pogosto pušča premalo časa za počitek in skrb zase. Zato je pomembno, da si zavestno vzamemo čas za sprostitev ter razvijamo učinkovite načine spoprijemanja z vsakodnevnim stresom, pri čemer nam bodo v veliko pomoč različne tehnike sproščanja. Na delavnici boste spoznali osnovne značilnosti in učinke sproščanja ter praktično izvedli tri različne tehnike sproščanja. Dobili boste znanja in veščine, da boste tehnike lahko samostojno izvajali tudi doma.

Udeležba na delavnicah Sladkorna bolezen tipa 2 in Zvišan krvni tlak je namenjena osebam, ki se zdravijo zaradi sladkorne bolezni tipa 2 ali zvišanega krvnega tlaka, medtem ko je udeležba na delavnici Tehnike sproščanja namenjena vsem. Udeležba na delavnicah je za vse z urejenim zdravstvenim zavarovanjem brezplačna, obvezna pa je predhodna prijava v Ambulanti Arcus Medici, saj bodo delavnice izvedene le ob zadostnem številu prijavljenih.

Čas je za preventivna cepljenja

V jesensko-zimskih dneh se pogosteje srečujemo s sezonsko gripo, boleznijo dihal, ki lahko prizadene vse, posebno pa ogroža starejše, kronične bolnike, nosečnice, majhne otroke in osebe z večjo telesno težo. Gripa lahko pri posameznikih, ki sodijo v ranljive skupine, povzroči resne zaplete, zato je zanje najbolj priporočljiva in najučinkovitejša zaščita vsakoletno cepljenje, ki je za vse z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem brezplačno, izvajajo pa ga izbrani osebni zdravniki ter območne enote NIJZ. Hkrati s cepljenjem proti gripi pa je pri starejših in kroničnih bolnikih priporočljivo tudi cepljenje proti pnevmokoknim okužbam. Cepljenje je za kronične bolnike in osebe, stare 65 let in več, brezplačno.

Jeseni je čas za preventivna cepljenja. Foto: Tina Dokl

Pozna jesen oziroma zima pa sta najprimernejši tudi za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu (KME), virusni bolezni osrednjega živčevja, ki se na človeka najpogosteje prenese z vbodom okuženega klopa in lahko prinese resne zdravstvene zaplete ter dolgotrajne posledice. Za učinkovito zaščito je potrebno cepljenje s tremi odmerki, zdravniki pa priporočajo, da se cepljenje s prvima dvema odmerkoma opravi v zimskih mesecih, saj se na ta način ustrezna zaščita pred boleznijo vzpostavi še pred aktivnostjo klopov, tretji odmerek pa sledi čez 5–12 mesecev. V Sloveniji je od leta 2019 brezplačno cepljenje na voljo za otroke, ki v tekočem letu dopolnijo eno leto, in odrasle, ki v tekočem letu dopolnijo 45, 46 ali 47 let, pa tudi zamudnike, ki še niso opravili cepljenja v okviru programa. Za druge je cepljenje proti KME samoplačniško.

Cepljenje proti KME in pnevmokoknim okužbam v Ambulanti Arcus Medici že poteka, cepljenje proti gripi pa se bo začelo predvidoma v prvem tednu novembra. Za dodatne informacije in naročanje se obrnite na izbranega osebnega zdravnika po pošti, telefonu, na Portalu Iris ali osebno, z obiskom ambulante.

O organizaciji TIGR

V Žireh je bila na povabilo Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri in v sodelovanju s krajevno organizacijo Žiri Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije postavljena razstava o neupravičeno zapostavljeni revolucionarni organizaciji TIGR, prvemu protifašističnemu gibanju v Evropi.

BARBARA PETERNEL

Soavtor razstave Gorazd Humar je predstavil organizacijo TIGR. Foto: Tanja Mlinar

TIGR (Trst, Istra, Gorica, Reka) je bilo tajno narodno radikalno gibanje Slovencev in Hrvatov v Julijski krajini. Ustanovljeno je bilo septembra 1927 na Nanosu. Ime TIGR so sprva uporabljali kot spoznavno geslo. TIGR je imel dve veji, Borbo, ki je delovala na Tržaškem in je bila izrazito akcijsko usmerjena, in Organizacijo, ki je delovala na Goriškem in skrbela bolj za propagando.
Razstava avtorjev Gorazda Humarja in Milana Pahorja z naslovom Slovenci med prvimi protifašisti v Evropi 1920–1941 prikazuje postopen razvoj italijanskega fašizma in protifašističnih gibanj na slovenskem etničnem ozemlju Primorske, ki je z Rapalsko pogodbo konec leta 1920 pripadlo Kraljevini Italiji. Krivična rapalska meja je presekala tudi takratno območje žirovske občine. Italiji je bilo priključeno enajst vasi, in sicer Žirovnica, oba Vrsnika, Govejk, Idršek, Pečnik, Ledine, Krnice, Korita, Breznica in Osojnica. Soavtor razstave Gorazd Humar je ob odprtju poudaril, da je bil namen TIGR-a spodbujanje učenja slovenščine v družinah, preprečevanje mladini, da bi vstopila v fašistične organizacije in aktivno delovanje za osvoboditev Primorske izpod fašističnega jarma, predvsem pa kulturni upor proti fašizmu s poudarkom na boju za ohranitev slovenskega jezika, ki je združeval vse domoljubne ne glede na politično usmerjenost. S pomočjo razstave so se obiskovalci seznanili s požigom Narodnega doma in fašističnim nasiljem v Trstu, ustanovitvijo organizacije TIGR in njenim delovanjem na Primorskem, 1. in 2. Tržaškim procesom, časovnico dogodkov v Julijski krajini, ni manjkal niti prikaz protifašistične dejavnosti v današnjih časih. Leta 2024 je bila razstava predstavljena tudi v Evropskem parlamentu v Bruslju.
Na dogodku so poleg omenjenega sodelovali predsednik Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri Janez Jereb ter Rok Klemenčič s pripovedjo o brezniški barufi, znamenitem brezniškem uporu proti italijanskim vojakom marca 1928. Povezovalka Maja Justin Jerman je poudarila pomen slovenske besede, ki je podstat naše biti in podstat ustvarjalnosti v kulturi in umetnosti, torej temelj slovenske kulturne identitete, nacionalne zavesti in državnosti.

Ohranjajo dialog

Predstavniki Občine Žiri in žirovskega gospodarstva so se znova srečali v okviru Žirovskega gospodarskega kroga, ki je namenjen izmenjavi mnenj, izkušenj in pogledov na razvoj lokalnega gospodarstva.

MATEJA RANT

Predstavniki Občine Žiri in žirovskega gospodarstva so se znova srečali v okviru Žirovskega gospodarskega kroga.
Foto: Gregor Mlinar

»Takšna srečanja so pomembna priložnost, da podjetniki predstavijo svoje razvojne izzive, težave in vizije prihodnjega razvoja, občina pa pridobi dragocene informacije za načrtovanje nadaljnjih aktivnosti in pripravo prihodnje strategije,« je pojasnil župan Franci Kranjc.
V Žireh se lahko pohvalijo z močnim in uspešnim gospodarstvom, zato je sodelovanje med občino in podjetji še posebej pomembno. Odprt dialog po županovih besedah omogoča pravočasno prepoznavanje izzivov in iskanje skupnih rešitev, ki lahko prispevajo k nadaljnjemu razvoju kraja. Srečanja so dobrodošla tudi zato, ker obenem omogočajo povezovanje gospodarstvenikov ter tako izmenjavo izkušenj in stališč med podjetji. Kot so ugotavljali, je dejal župan, gospodarske razmere ostajajo zahtevne, vendar podjetja kljub izzivom v prihodnost gledajo optimistično. »To nas posebno veseli. Prav sodelovanje, medsebojno razumevanje in usklajevanje razvojnih načrtov so pomembno izhodišče za ohranjanje konkurenčnosti in ustvarjanje novih priložnosti v Žireh.«

Skupaj za večjo varnost občanov

Prvo soboto v septembru je na območju Osnovne šole Žiri potekala obsežna gasilsko-reševalna vaja, ki jo je organizirala Civilna zaščita Občine Žiri.

JANEZ TRATNIK, POVELJNIK CZ ŽIRI

Civilna zaščita Občine Žiri je v začetku septembra pripravila obsežno gasilsko-reševalno vajo. Foto: arhiv CZ Žiri

Na vaji so sodelovale gasilske enote vseh štirih prostovoljnih gasilskih društev v občini ter druge organizacije iz Občine Žiri, ki so vključene v sistem zaščite, reševanja in pomoči – člani Kinološkega društva Žiri z ekipo reševalnih psov, ekipa prve pomoči Rdečega križa, taborniki, skavti in drugi. Eden od namenov vaje je bil tudi praktično sodelovanje gasilcev, reševalcev, kinologov in drugih prostovoljcev, ki s svojim znanjem, opremo in pripravljenostjo pomembno prispevajo k varnosti prebivalcev občine.

Vaja je potekala v Osnovni šoli Žiri, na več lokacijah okoli šole ter v športni dvorani, kar je sodelujočim omogočilo praktičen preizkus različnih postopkov zaščite in reševanja ter sodelovanja med posameznimi enotami. Izvedli smo gašenje požara, reševanje z višin, posredovanje ob intervenciji z nevarnimi snovmi, iskanje pogrešanih oseb, oskrbo večjega števila poškodovanih in štabno vodenje. Sodelujoče enote so tako preverile svojo pripravljenost ter usklajenost pri izvajanju nalog. Namen vaje je bil preveriti usposobljenost, pripravljenost in medsebojno sodelovanje različnih reševalnih služb ob morebitnih izrednih dogodkih ter zagotoviti usklajeno delovanje sodelujočih enot, učinkovito komunikacijo in izvajanje reševalnih postopkov v zahtevnejših okoliščinah. Poseben poudarek je bil na štabnem vodenju. Na vaji smo tako prvič v Žireh izvedli vodenje vseh ekip po sistemu IPS. Znova se je pokazala pomembna vloga Civilne zaščite Občine Žiri pri povezovanju in usklajevanju sil zaščite, reševanja in pomoči.

Obenem smo vajo izkoristili kot izobraževalni dan za zaposlene na šoli, saj smo jim predstavili načine ukrepanja in evakuacije ter način dela reševalnih enot. Organizirali smo jim tudi voden ogled celotne vaje. Prav pravilno ukrepanje zaposlenih, ki temelji na pripravljenosti, znanju in sodelovanju, je ključno, da v realni situaciji ustrezno reagiramo. To je bilo tudi osrednje sporočilo gasilsko-reševalne vaje. Zahvala gre Civilni zaščiti Občine Žiri za organizacijo vaje, Osnovni šoli Žiri za sodelovanje ter vsem gasilcem, reševalcem, kinologom, članom Rdečega križa, skavtom, tabornikom, drugim sodelujočim in prostovoljcem, ki svoj čas, znanje ter energijo namenjajo varnosti naše skupnosti. Posebna zahvala pa gre ravnatelju, pomočniku ravnatelja in zaposlenim v OŠ Žiri, saj so z veseljem pristopili k realizaciji vaje ter jo omogočili. Vajo sta si ogledala tudi župan in direktor občinske uprave. Skupaj smo močnejši, bolje pripravljeni in varnejši.

Priložnost za lasten dom v Žireh

MATEJA RANT

Župan Franci Kranjc je poudaril, da v Žireh že 40 let ni bilo novega bloka s stanovanji za nakup. »Zato smo z anketo preverili zanimanje, na podlagi katerega se odločamo, ali narediti naslednji korak h gradnji stanovanj za prodajo.« V anketi je sodelovalo 376 ljudi, odziv pa po besedah župana potrjuje, da je stanovanjska problematika tema, ki ji bo treba v prihodnje nameniti več pozornosti.

Občina ima v lasti zemljišča, na katerih je predvidena možnost gradnje dveh stanovanjskih blokov s skupno približno 70 stanovanji. Pred nadaljnjimi odločitvami so želeli preveriti dejanske potrebe prebivalcev, zanimanje za nakup oziroma najem, želene velikosti stanovanj in sprejemljiv cenovni okvir. Rezultati ankete kažejo, da obstaja precejšnje zanimanje za nova stanovanja. Približno tri četrtine sodelujočih je izrazilo željo po nakupu ali najemu stanovanja. Največ zanimanja je za dvo- in trisobna stanovanja, med pomembnejšimi dejavniki pri odločanju pa so cena, balkon ali terasa, zagotovljeno parkirno mesto in nizki stroški bivanja. Anketa je pokazala tudi, da 224 sodelujočih v anketi ta čas živi v najemu ali pri starših. Med tistimi, ki se zanimajo za nakup stanovanja, bi jih 68,4 odstotka stanovanje kupilo za lastno bivanje. Župan je vesel velikega odziva občanov, ob tem pa si želi, da bi nova stanovanja omogočila predvsem mladim, da si ustvarijo lasten dom in prihodnost načrtujejo v domačem kraju.

Tretjič na obhodu podružničnih cerkva

Tisti, ki smo se odzvali vabilu Romarskega društva ŠmaR, smo se v lepem vremenu zadnje septembrske nedelje podali na pot do podružničnih cerkva žirovske župnije. Včasih jih je imela enajst, v zadnjem obdobju ima štiri. Vsaka od njih ima posebno lego, svojo zgodovino, prepoznavnost in namen. Vse so lepo vzdrževane.

MARIJA KOKALJ

Po prvi sveti maši nas je pred cerkvijo pozdravil predsednik oziroma božjepotnik Matjaž Oblak, posebno še Lojzeta Demšarja, ki nas je tudi tokrat vodil in nam z razlagami, opisi in tudi anekdotami obogatil naša vedenja in razmišljanja.

Najprej smo šli v Goropeke do cerkve sv. Janeza Krstnika. Prvotno cerkev naj bi zgradili kot prvo na Žirovskem. Bila je krstna, zato tudi posvečena sv. Janezu Krstniku. K tej podružnici spada kar nekaj naselij. Nekateri udeleženci so bili v cerkvi in na obhodu prvič, zato je bilo tukaj največ razlage o zidavi in prezidavah ter pomenu te cerkve v prvem obdobju širjenja krščanstva pri nas. Po ogledu notranjosti in molitvi smo si zunaj ogledali še fresko sv. Krištofa, trije domačini, nam že znani dobrotniki, pa so nam postregli s toplim čajem in okusnim kruhom. Nato smo šli na goropeški grič Pikrej. Ob pogledih na pokrajino okrog Žirovske kotline in zaselke smo poslušali dr. Demšarja, kako je bilo s poselitvijo tega prostora, kolonizacijo v času loškega gospostva in koliko kmetij je bilo v tej in tej vasi ... Vedno zanimivo. Po prihodu v dolino smo se odpravili proti Dobračevi in v cerkev sv. Lenarta. Tu se nam je pridružilo še nekaj pohodnikov. Prvotna dobračevska cerkev je bila gotska, sedanja je večja in ima tri oltarje. Glavni je baročni, kot tudi goropeški. Ta podružnična cerkev je velikokrat obiskana, ker je tudi pokopališka cerkev. Po ogledu smo še zmolili in se odpravili na kavo, potem pa krenili proti Ledinici. Cerkev sv. Ane na Ledinici je bila romarska, zato v preteklosti ni bila samo prezidana, ampak na novo zgrajena, v 18. stol. pa obokana in povečana. Od 1700 do 1780 je bilo izredno razširjeno romanje. K sv. Ani so romarji hodili v procesijah, tako kot na Sv. Tri Kralje. Prvi zavetnik na Ledinici je bil sv. Ožbolt. Sedaj glavnega oltarja ni, ker ga restavrirajo. Ogledali smo si vse stranske, prižnico in križev pot iz stare, opuščene župnijske cerkve. Pod to podružnico naj bi spadalo skoraj tri četrtine žirovske župnije. Obisk cerkve smo končali s petjem Marijine pesmi. V mežnariji smo pojedli topel obrok, Tone Kristan pa nam je »častil« pijačo. Toplo sončno vreme nas je kar hitro zvabilo naprej. Mahnili smo jo proti Mrzlemu vrhu in na Breznico, kjer so ta dan imeli sv. mašo in žegnanje. Cerkev sv. Kancijana je manjša in ima samo en oltar. Tudi to so v preteklosti predelovali, pestra je zgodovina zvonov. Pripovedi seveda niso mogle mimo dogodkov, povezanih z rapalsko mejo, »brezniško barufo« in drugo. Po bližnjici smo se odpravili v Žiri, najprej do Tabra, in se ustavili pod Žirkom, kjer smo si ogledali ostanke stare farne cerkve. V prezbiteriju smo ob opazovanju skromnih ostankov in predelav razmišljali ter se pogovarjali o njeni čudni usodi. Naš obhod se je sredi popoldneva končal. Zahvalili smo se dr. Demšarju za vodenje in se zadovoljni razšli. Morda bomo naslednje leto obiskali kakšno nekdanjo in bolj oddaljeno podružnično cerkev.

Pohodniki so tudi tokrat izvedeli marsikaj novega o zgodovini naših krajev in naših cerkva, za kar je s svojim bogatim znanjem in tudi kakšno zanimivo anekdoto ponovno poskrbel Alojz Demšar (levo). Foto: Janez Urh

Romarsko društvo ŠmaR je tretjič pripravilo obhod podružničnih cerkva žirovske župnije. Foto: Janez Urh

Prižig lučk in praznični december

Člani Pihalnega orkestra Alpina Žiri se intenzivno pripravljajo na prižig prazničnih lučk in tradicionalni božično-novoletni koncert, z mislimi pa so tudi že v jubilejnem letu 2027, ko bodo praznovali osemdeset let delovanja.

JANA JENKO

November se je za članice in člane Pihalnega orkestra Alpina Žiri začel z glasbo, saj so z nastopom obogatili kulturni program spominske komemoracije, ki jo Krajevna organizacija ZB NOB Žiri ob 1. novembru pripravlja v spomin na padle borke in borce, domoljube ter druge žrtve sovražnikovega nasilja na Žirovskem.

Glasbeno pa bo tudi novembrsko nadaljevanje, saj se v drugi polovici meseca odpravljajo na intenzivne vaje na Pokljuko, kjer bodo po posameznih sekcijah in skupaj pilili program letošnjega božično-novoletnega koncerta, ki se ga že neizmerno veselijo. In če je koncertni program še ovit v tančico skrivnosti, je glasbeni gost že znan – v svojo družbo so godbeniki letos povabili legendarnega Ota Pestnerja, ki bo z njimi odpel nekaj svojih največjih uspešnic, obiskovalce pa razveselil tudi s kakšno novostjo, ki je izšla ob njegovem letošnjem jubileju. Božično-novoletnemu koncertu Pihalnega orkestra Alpina Žiri z gostom Otom Pestnerjem boste lahko prisluhnili v nedeljo, 20. decembra, ob 19. uri v Športni dvorani Žiri.

Za uvod v praznični december pa bodo žirovski godbeniki tudi letos poskrbeli s prižigom lučk, ki ga v centru Žirov pripravljajo v nedeljo, 29. novembra, ob 16.30. Ob podpori Občine Žiri in žirovskih podjetnikov so v sodelovanju z žirovskimi društvi, organizacijami in posamezniki pripravili pester program za vse generacije. Na tradicionalnem prazničnem prižigu lučk, ki bo zagotovo tudi letos nepozabna popotnica prazničnemu decembru, bodo obiskovalce s pesmijo pozdravili otroci in vzgojiteljice iz Vrtca pri Osnovni šoli Žiri in otroci iz Vrtca pri sveti Ani, s plesom bodo novembrsko nedeljsko popoldne obarvale Hip hoperke, Mlade dame, kavbojske plesalke iz skupine Colorado country line dance in žirovske mažoretke, za glasbo pa bosta poskrbela še glasbeni krožek Osnovne šole Žiri in Ansambel Traverza. S ponudbo domačih dobrot se jim bodo tudi letos pridružile članice Društva kmečkih žena Žiri, za obiskovalce pa bodo pripravili tudi palačinke, kuhano vino in čaj.

Letošnji prižig prazničnih lučk pa so godbeniki pripravili tudi z mislijo na praznovanje društvene 80-letnice, ki jo praznujejo v prihodnjem letu. V jubilejnem letu si, pravijo, želijo nastopiti v novih uniformah – za nakup slednjih bo sicer dobršen del finančnih sredstev prispevala Občina Žiri, del sredstev pa morajo zbrati tudi godbeniki sami. Ta del bi, dodajajo, radi pokrili z donacijami in organizacijo različnih dogodkov, kot sta prižig lučk in božično-novoletni koncert.

Ob prihajajočem jubilejnem letu pa člani Pihalnega orkestra Alpina Žiri že napovedujejo bogat nabor koncertov, na katerih bodo sodelovali tako z lokalnimi kot priznanimi slovenskimi glasbeniki – več pa po božično-novoletnem koncertu, v prvi številki Žirovskih novic v prihodnjem letu.

Za uvod v praznični december bodo žirovski godbeniki tudi letos poskrbeli s prižigom lučk, ki ga v centru Žirov pripravljajo v nedeljo, 29. novembra, ob 16.30. Ob podpori Občine Žiri in žirovskih podjetnikov so v sodelovanju z žirovskimi društvi, organizacijami in posamezniki pripravili pester program za vse generacije.

Lani so prepevali z Majo Keuc, letos se jim bo na božično-novoletnem koncertu pridružil Oto Pestner. Foto: Tomaž Rupnik

Film o jeziku, identiteti in ljubezni

V kinodvorani Žiri so sredi septembra premierno prikazali film Polomljena angleščina (Broken English) britanskega umetnika in režiserja Steva Hawleyja, ki se je pred štirimi leti z ženo Nino preselil v Žiri.

MATEJA RANT

Filmski esej prepleta življenjsko zgodbo Steva Hawleyja, izkušnjo priseljenca ter pogled tujca na Slovenijo in nekdanjo Jugoslavijo. Hawley je Slovenijo prvič obiskal leta 1983, njena narava pa ga je takoj očarala.

Film z osebnimi spomini, zgodovino in angleškim humorjem raziskuje jezikovne in kulturne razlike ter vprašanje pripadnosti. Ob tem oriše tudi Veliko Britanijo, zaznamovano z razrednimi razlikami, brexitom in nostalgijo po preteklosti. Hawley opaža, da je v Britaniji identiteta močno povezana z delom, v Sloveniji pa ljudi bolj zanimata izvor sogovornika in njegovo preživljanje prostega časa. Slovenščino se je začel učiti že v Londonu, nato pa se je izpopolnjeval na poletnih tečajih v Ljubljani. Čeprav je jezik zanj zahteven, ga navdušuje dvojina, ki se mu zdi romantična: »Samo jaz in ti.«

Steve Hawley pred premiero svojega filma v Žireh
Foto: Tanja Mlinar

Za nasmehe in nepozabne spomine

Gledališče ima posebno moč, ko nas za trenutek odpelje iz vsakdanjega sveta, nas nasmeji, preseneti, spodbudi k razmišljanju in nam pričara nepozabna doživetja. Zato v DPD Svoboda Žiri vsako leto znova z veseljem pripravijo gledališka abonmaja za otroke in odrasle, ki sta postala pomemben del domačega kulturnega utripa.

JANA JENKO

Članice lutkovne sekcije so še posebno ponosne, da letos ustvarjajo že četrto sezono gledališkega abonmaja za otroke, ki je med najmlajšimi in njihovimi starši naletel na odličen odziv. »Vsako leto znova nas razveseli odziv ob vpisu, še bolj pa nasmejani otroški obrazi, iskrice v očeh in navdušenje, ko jih za kratek čas popeljemo v čarobni svet domišljije in dogodivščin, kjer je vse mogoče. Prav ti trenutki nam dajejo zagon in potrjujejo, da otroški abonma zares živi,« pravi Tina Mlinar Rozinger, predsednica DPD Svoboda Žiri. Ustvarjanje otroškega abonmaja se začne že v poletnih mesecih: »Pri izboru nas pogosto vodijo predstave s sporočilom, ki otrokom ponudijo nova spoznanja, jih spodbudijo k razmišljanju in odprejo priložnost za pogovor s starši tudi po koncu predstave. Seveda ne sme manjkati niti hudomušnosti, smeha in igrivosti.« Letošnjo sezono bodo začele v torek, 17. novembra, s pravljico Zvezdica Zaspanka, v prihodnjem letu pa sledijo še predstave Zgodba iz mesta, Hudobe in Najraje bi te kar pojedel.

V DPD Svoboda Žiri so veseli tudi dobrega odziva na gledališki abonma za odrasle, saj ga pripravljajo z željo, da bi si ljudje znali vsaj štirikrat na leto vzeti čas zase, za druženje, sprostitev in prijeten večer v gledališču. Za izbor abonmajskih predstav skrbi Evgen Podobnik, vodja kino sekcije, ki pozorno spremlja aktualno ponudbo različnih gledališč in se trudi oblikovati raznolik in kakovosten program, v katerem lahko vsak najde nekaj zase. Pri izbiri predstav se v društvu nagibajo h kakovostnim komedijam, saj verjamejo, da v hitrem tempu vsakdanjega življenja vsi potrebujejo nekaj sproščenosti in iskrenega smeha. Tudi v novi sezoni bo tako, saj komedije Usje se je dalu, Odprti zakon, Norišnica in Zadnja večerja ponujajo dovolj razlogov za smeh, hkrati pa skozi humor nastavljajo tudi ogledalo današnji družbi. Novo sezono bo v petek, 4. decembra, s predstavo Norišnica odprl Matjaž Javšnik. Tina Mlinar Rozinger poudarja, da so na predstavah vedno dobrodošli vsi, tako abonenti kot tudi tisti, ki se odločijo za ogled le ene od predstav: »Hvala vsem, ki nas podpirate, obiskujete naše predstave in skupaj z nami ustvarjate zgodbo gledališča v Žireh. Naj bo gledališče še naprej prostor, kjer za trenutek pozabimo na skrbi, se prepustimo zgodbam in domov odidemo z nasmehom.«

Barvitost in natančnost

Slikarja Jože Bartolj in Katarina Silan sta na povabilo KUD-a Anton Jobst razstavila svoja dela v Galeriji DPD Svoboda Žiri.

ANA PRAZNIK

Z odprtja razstave Portreti, na fotografiji z leve proti desni: Bernarda Stenovec, Jože Bartolj in Katarina Silan
Foto: Janez Žakelj

Na odprtju razstave sredi septembra je umetnika in njuno ustvarjanje predstavila Bernarda Stenovec, za glasbeni uvod pa je poskrbel Bor Kopač.
Jože Bartolj je najbolj prepoznaven po portretih. Z njimi ohranja spomin na pomembne osebnosti slovenske zgodovine in kulture ter na svoje osebne prijatelje. Na razstavi v Žireh smo lahko med drugim prepoznali obraze Ivana Omana, Alojza Rebule, Saša Vuge, Mimi Malenšek, Jurija Součka in škofa Jožefa Smeja. Poleg sodobnikov Bartolj pogosto upodablja tudi svetopisemske osebe. Tokrat je predstavil portrete svojega zavetnika svetega Jožefa, evangelista Luke, Eve, Nikodema, Samsona in Judite.
Povsem drugačen pristop k upodabljanju človeka ima njegova hči Katarina Silan, ki očeta v slikarskem ateljeju spremlja že od rosnih let. Med študijem na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje jo je očarala posebna tehnika papirnih sgraffitov. Katarina pri delu ne uporablja klasičnih barv in čopiča, temveč papir in skalpel. Z izjemno natančnim in potrpežljivim izrezovanjem ter lepljenjem ustvarja barvite reliefne portrete. Pogled od blizu nam razkrije osupljivo strukturo številnih barvnih plasti in natančno odrezanih koščkov. Naslovi njenih del, kot so Čarovnica, Bojevnik in Modrec, puščajo prosto pot domišljiji.
Razstava v Žireh je odsevala navdihujoč preplet in dialog med dvema generacijama ter različnima umetniškima izrazoma, ki pa ju tesno povezuje skupno raziskovanje človeka in njegove podobe.

Večer glasbe, veselja

Sredi oktobra je cerkev svetega Martina napolnila glasba, ki ni bila namenjena le poslušanju, temveč predvsem povezovanju ljudi.

MOJCA STANOVNIK

Skupina Abend je obiskovalcem pripravila nepozaben večer duhovno-ritmične glasbe, skupnega petja in pristnega druženja. Foto: Vili Eržen

Na povabilo KUD Anton Jobst je v goste prišla glasbena skupina Abend, ki je obiskovalcem pripravila nepozaben večer duhovno-ritmične glasbe, skupnega petja in pristnega druženja.
Člani skupine sebe ne dojemajo kot nastopajoče, ki bi zgolj stali na odru, temveč kot prijatelje, ki s svojo glasbo ustvarjajo prostor srečanja in medsebojne povezanosti. Njihovo poslanstvo je opogumljati ljudi, da postanejo del dogajanja, zato je vsak obiskovalec povabljen k sodelovanju. Besedila pesmi so bila dostopna vsem, zato se je petju lahko pridružil vsak, ne glede na starost ali pevske izkušnje. Cerkev je kmalu napolnilo ubrano petje, ki je ustvarilo občutek skupnosti in povezanosti. Ob glasbi so člani skupine uporabljali tudi različne ustvarjalne pristope in izrazne oblike, s katerimi so nagovarjali srce, misli in duha ter soustvarjali prijetno in sproščeno vzdušje. Sporočilo večera je bilo preprosto, a močno: v vsakem človeku je nekaj lepega, kar lahko zaživi v srečanju z drugimi. Obiskovalci so bili povabljeni, da za trenutek odložijo vsakodnevne skrbi, se prepustijo glasbi ter odkrijejo veselje, ki ga prinašata skupno petje in iskrena bližina.
Dogodek je privabil številne obiskovalce in dokazal, da ljudje še vedno iščemo priložnosti za pristne medčloveške stike, skupno ustvarjanje in duhovno poglobitev. Večer z Abendom ni bil koncert v običajnem pomenu besede, temveč doživetje, ki je povezalo skupnost in v srcih navzočih pustilo sled topline, veselja ter hvaležnosti. Ob koncu so mnogi cerkev zapuščali z nasmehom in občutkom, da so bili del nečesa posebnega.

Prehodil Slovensko planinsko pot

Pred petnajstimi leti je Nino Frelih, doma z Ledinice, na Facebooku zasledil zapise pohodnice Pie Peršič, ki je takrat ravno hodila po Slovenski planinski poti. Od takrat ga je spremljala želja, da jo enkrat prehodi tudi sam. Zadrževalo ga je spoštovanje do razdalje in skupnega vzpona. Letos pa se je le odločil, da je prišel čas.

NIVES MARKELJ

»Zdaj ali nikoli,« je dejal. »Bolj kot noge šteje glava.« Iz Maribora se je odpravil sam in transverzalo v 27 dneh prehodil v enem zamahu. Na poti je srečal tudi Žirovce. Spregovoril je o tem, kako se je v trenutku, ko je že skoraj obupal, spet vrnil na pot.

Kako ste se pripravljali na podvig?

Hribovsko kondicijo nabiram že šestnajst let, fizično moč pa z redno vadbo v fitnesu. V zadnjih dveh letih sem prehodil trasi Alta Via 1 v Dolomitih in Tour du Mont Blanc v centralnih Alpah, kjer sem prvič doživel, kako je biti v gorah več kot dva dni.

Ste hodili sami ali v družbi?

Odpravil sem se sam in večino poti tudi prehodil sam. Vmes so me obiskali prijatelji, ki so z mano prehodili del poti in kdaj tudi prespali v koči. Srečal sem celo znance iz Žirov, med potjo sem se spoprijateljil z naključnimi domačimi in tujimi pohodniki, s katerimi smo kakšen kilometer nadaljevali skupaj.

Koliko dni ste bili na poti?

Hodil sem 27 dni, od tega sem zardi neviht počival samo en dan. Dan sem začel z zajtrkom in kavo. Potem sem hodil in na vsake toliko časa naredil krajši odmor za hidracijo ter energijsko čokoladico. Sredi dneva sem imel topel obrok v koči, kar v hribih pomeni pasulj, ričet ali pa jota s klobaso. Ob koncu dneva je sledilo ročno »pranje« oblačil ter prhanje, če je to dovoljevala zaloga koče z vodo. Po večerji še kakšno pivo in zaslužen počitek.

Kateri del poti je bil najlepši?

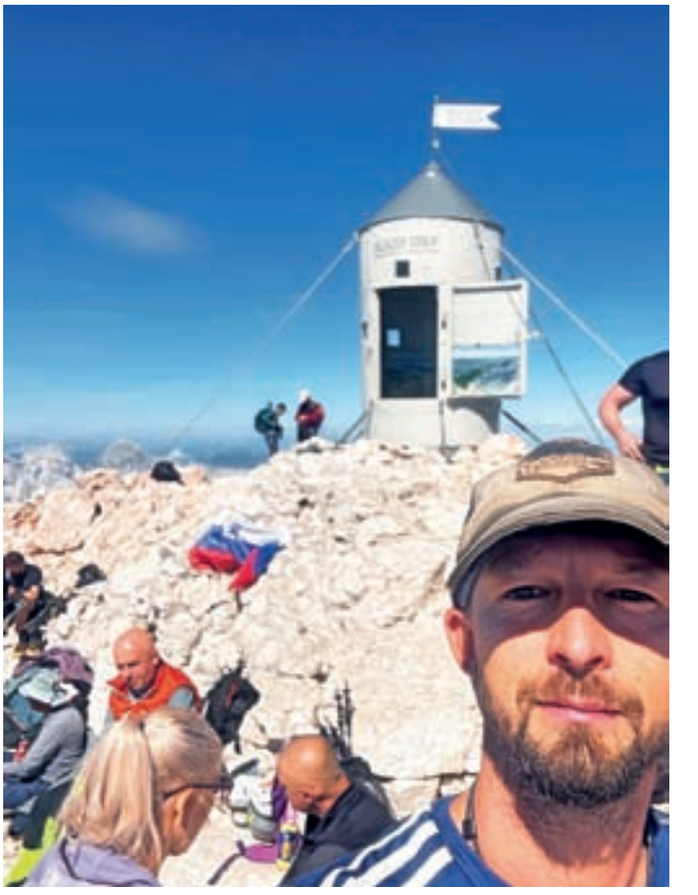
Celotna pot je lepa, če ti je narava pri srcu. Zelo me je presenetil že prvi del poti, kjer še nikoli nisem hodil. Pohorje s svojimi širokimi gozdovi, obdanimi z lišaji, ter lepe jase, koroško hribovje z lepimi pogledi na Kamniško-Savinjske Alpe. Čeprav sem večino gora na trasi prehodil že prej, so me ponovno navdušili razgledi in poti nad gozdno mejo. Najlepši del je bila zgornja Dolina Triglavskih jezer, kjer sem hodil prvič in je res lepo, ko se sprehajaš mimo jezer, obdanih z gorami.

Kateri del je bil najtežji?

Fizično najtežji del je bil sedmi dan, ko sem v dobrih enajstih urah na pogon ene čokoladice in jote opravil pot čez skoraj celotne Kamniško-Savinjske Alpe. Hodil sem čez markantne vrhove, tudi s precej tehnično zahtevnimi pristopi ali spusti ob jeklenici, kjer je potrebna previdnost. Psihično najtežji pa je bil petnajsti dan, takoj po vzponu na Triglav. Pohod od Maribora do Triglava je bil že sam po sebi tako velik dosežek, da sem premleval, ali se mi še sploh ljubi iti naprej. Prepričal sem se, da grem do Kriških podov, kjer še eno noč prespim in se potem odločim. Naslednji dan sem nadaljeval pot proti Razorju, na katerega sem se povzpel prvič, in na vrhu me je spet prevzela gorska evforija. Takrat sem se odločil, da grem do konca.

Kje ste prenočevali?

Prenočeval sem v planinskih kočah. Opreme za šotorjenje nisem vzel s sabo, imel sem samo spalno vrečo in napihljivo blazino za vsak primer. Tisti dan, ko zaradi dežja nisem šel naprej, sem dvakrat prenočil v apartmaju na Jezerskem, zadnjo noč pa sem v družbi dveh prijateljev spal kar na terasi koče na Slavniku, ker je ta med tednom zaprta.

Na vrhu Triglava Foto: osebni arhiv

Se vam je zgodilo kaj nepričakovanega?

Že samo to, da mi je uspelo v enem zamahu prehoditi pot in da sem imel tako srečo z vremenom, je bilo nepričakovano. Poleg tega pa zgodbe tujih pohodnikov, ki so prišli v naše gore. Neki gospod iz severne Irske, star čez 70 let, je prišel na pohod od Maribora do Triglava, ker je pred štiridesetimi leti v nekem priročniku še od takratne Jugoslavije izvedel za Triglav in se je odločil, da ga bo nekoč osvojil. Na Poreznu sem dvema pohodnicama iz Švice, nekje med 60. in 70. letom starosti, povedal, da hodim že 21 dni, potem pa sta mi zaupali, da hodita že 50 dni po trasi Via Alpina, in to s skoraj 20-kilogramskimi nahrbtniki.

Kaj načrtujete za prihodnje leto?

Upam, da bi mi uspelo vsaj enkrat na leto izpeljati kaj podobnega. V Evropi je zelo veliko pešpoti po slikovitih kotičkih narave. Želim si doživeti tudi treking na drugih celinah, vendar nimam še konkretnih načrtov, vse bo odvisno od tega, koliko mi bo dopuščal čas.

Ustvarjal v tišini

V Kinodvorani Žiri so v začetku oktobra predstavili knjigo o rojaku Vlastu Kopaču (1913–2006) z naslovom Vlasto Kopač – tiha moč ustvarjanja.

BARBARA PETERNEL

Zbrane je skozi zbornik popeljala glavna urednica Janja Železnikar. Foto: Tanja Mlinar

Pred predstavitvijo knjige je bil ogled prvega dela dokumentarnega filma, ki predstavlja težko, pa vendar izjemno življenjsko pot Vlasta Kopača. V nadaljevanju je zbrane skozi zbornik popeljala glavna urednica Janja Železnikar iz kamniškega muzeja.
Knjiga je nastala v okviru skupnega projekta, ki so ga sodelujoče ustanove posvetile delu in spominu na Vlasta Kopača pod skupnim naslovom Vlasto Kopač – ustvarjalec prostora, varuh dediščine in spomina. V publikaciji 15 avtorjev odpira raznolike poglede na Kopačevo življenje, osebnost in delo. Poudarila je, da so se v prvi vrsti posmrtno zahvalili Kopačevi hčerki Mojci Kopač in objavili njen prispevek, ki je bil sicer pred tem že objavljen v zborniku Mestnega muzeja Ljubljana. Pojasnila je tudi, da je sicer prispevek doživel precej uredniških posegov, saj se je trudila najti čim več referenc, poleg tega ga je dopolnila s fotografskim gradivom, večinoma iz Muzeja novejše in sodobne zgodovine Slovenije. Avtorji prispevkov se v publikaciji v nadaljevanju posvetijo Kopačevemu študiju, njegovi imenoslovni dediščini, risbam iz Dachaua in kartografskim delom, pismom iz zapora, Kopačevi poti ob žici okupirane Ljubljane, njegovemu srečevanju s kulturno dediščino. Skozi poglavja spoznamo Kopačeva študentska leta pri Jožetu Plečniku in sodelovanje pri načrtovanju Vrta vseh svetih (Žale), Kopačeve povojne spomenike in spominska znamenja, ureditev Poti spominov in tovarištva, obnovo Plečnikovih Žal in ljubljanske tržnice in kot Kopačevo življenjsko delo projekt ureditve Velike planine.
To je bil le eden izmed številnih dogodkov, v Žireh že drugi, ki so se zvrstili v letošnjem letu, saj mineva dvajset let od njegove smrti. Dogodki obujajo spomin nanj, predstavljajo raznolikost njegovega opusa in poudarjajo vrednote, ki jih je Kopač zagovarjal in ostajajo pomembne tudi v današnjem času. Posebno mesto v njegovem delu imajo skrb za dediščino, ohranjanje spomina in projekti, ki tudi danes spodbujajo razmislek o preteklosti in prihodnosti.

Doživljajsko raziskovanje zeliščarstva

Muzejsko društvo Žiri je v okviru letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine pripravilo poseben večer, posvečen svetu rastlin in tradicionalnemu znanju o zeliščih.

BARBARA PETERNEL

Etnologinja Vlasta Mlakar, avtorica knjige Rastlina je sveta, od korenin do cveta je najprej po poglavjih opisala knjigo in predstavitev izčrpno podprla s primeri iz knjige. Knjiga predstavlja tradicionalno znanje o rastlinskem svetu na Slovenskem in odpira vpogled v tisočletja staro izkustveno znanje naših prednikov o uporabi rastlin v prehranske, zdravilne, gospodarske, estetske in religiozne namene, ki je bilo vselej povezano z nadnaravnim svetom, prek katerega je človek usmerjal svoje duhovno, družbeno in gmotno dojemanje sveta in sebe. Avtorica predstavlja izredno bogato dediščino znanja naših prednikov, njihovo modrost in prebrisanost, pogled na svet in naravne pojave, ki so izvirali iz globokega razumevanja in povezave z naravo.
Drugi del dogodka se je odvijal ob razstavi, ki jo je pripravil Tomaž Poljanšek. Pred ogledom je zbrane nagovoril, da ni posebnih navodil, ampak je čas, da pozorno opazujemo, ko se sprehajamo med umetniško razstavo, da okušamo, vonjamo, preizkušamo in se zavedamo vseh zdravilnih zelišč, ki so nam na voljo, in izdelkov iz njih. Postavljena razstava je prikazovala rastline in zelišča, ki so na voljo v naši okolici in jih lahko naberemo ali gojimo. Za obstoj zeliščarstva kot žive kulturne dediščine je bistvenega pomena njeno poustvarjanje in prenašanje iz roda v rod. V zaključku je Maja Terglavčnik razstavila prav tako naravno in ročno izdelano kozmetiko ter zeliščne čaje.

Etnologinja Vlasta Mlakar je predstavila svojo knjigo Rastlina je sveta, od korenin do cveta. Foto: Tanja Mlinar

Od Aten do Šparte

Preteči 246 kilometrov Špartatlona, enega najtežjih cestnih ultramaratonov na svetu med Atenami in Šparto, so sanje številnih ekstremnih tekačev. Letos je to uspelo našemu rojaku Milanu Primožiču, ki je progo z okoli 3200 metri višinske razlike in vzponom na goro Mount Parthenio (1215 m n. m.) premagal v času 32;46 – več kot tri ure pred časovnim limitom.

JOŽICA KACIN

Milan Primožič je ta čas najstarejši Slovenec, ki je pretekel Špartatlon. Pri tem podvigu so mu bili v veliko oporo zvesti spremljevalci, ki so ga pospremili v Grčijo in mu stali ob strani na vsakem koraku zahtevne preizkušnje. Na sprejemu ob prihodu domov sta junaka Špartatlona pozdravila predsednik PGD Račeva Jernej Košir in župan Občine Žiri Franci Kranjc, zaigral je Pihalni orkester Alpina. Dogodek je povezoval An Galičič, ki je med drugim dejal: »Dragi Milan, danes smo ponosni nate. Ne le zaradi časa, ki si ga dosegel, ampak predvsem zaradi zgleda, ki ga daješ vsem nam. Pokazal si, da se z vztrajnostjo, delom in vero vase lahko doseže tudi tisto, kar se na prvi pogled zdi nemogoče. Pokazal si, da kjer je volja, je pot!«

Marsikateri Žirovec, tudi taki, ki jih srečujete na svojih poteh, ko se pripravljate na svoje podvige, ne vedo, da ste izjemen športnik. Na internetu sem med drugimi našla tudi tale zapis: Milan Primožič, rojen 1964, vrhunski ultramaratonec iz Žirov, dosega izjemne rezultate na najzahtevnejših cestnih ter časovnih preizkušnjah. Kdaj ste se začeli ukvarjati s športom?

Po duši sem športnik že od rane mladosti. Starejši brat Branko je bil skakalec. Tudi jaz sem se že v osnovni šoli pridružil SSK Alpina in postal državni prvak med mlajšimi pionirji. Po končani osnovi šoli sem skakanje opustil. Kasneje sem igral mali nogomet, kolesaril, pozimi smučam, poleti pa hodim v hribe. Ljubezen do športa sem prenesel tudi na svojo družino.

In zdaj ste izbrali tek.

Imel sem težave z dihanjem in bil z diagnozo astme celo hospitaliziran na Golniku. Dobil sem zdravila, ob tem pa razmišljal, da bi pljuča okrepil tudi na bolj naraven način, s čim manj kemije. Tako sem začel teči. Prvi uradni preizkus zmožnosti sem opravil na domačem Markovem teku. Takrat si še nisem predstavljal, da bom nekoč premagoval tudi daljše proge, kot so maratoni in ultramaratoni.

Dobro vam je šlo in ni minilo veliko časa, ko ste že pretekli prvi Ljubljanski maraton.

Letos je deset let, odkar sem se prvič udeležil maratona v Ljubljani. In zanimivo: že takrat sem pomislil, da bi nekoč tekel na Špartatlonu v Grčiji. Svoje sanje sem zaupal sinu Žigi, ki je takoj doumel resnost želje in jo prenesel mami Meti: »Mami, šla boš v Grčijo.« Tako se je rodila družinska zaveza, da bomo nekoč skupaj opravili tudi to nalogo.

Potem ste se še resneje lotili treninga.

V prvih letih sem se običajno udeležil enega, v zadnjih pa tudi do pet pomembnejših preizkušenj, kot so ultra maraton Celje–Logarska dolina (75 kilometrov), 100 ob Mrzli reki, Triglav Trail Race (76 kilometrov), Ultra Trail Vipava Valley (170 kilometrov), Obala Ultra Trail (108 kilometrov). Rad se pomerim tudi v časovnih izzivih, kjer je cilj v določenem času (6, 12, 24 ur) preteči čim več kilometrov. Najboljši rezultat sem dosegel letos na SLO24RUN, ko sem v 24 urah pretekel 196.330 kilometrov, pred dvema letoma na istem dogodku v 12 urah 106.280 kilometrov, lani pa sem v Zagrebu v šestih urah pretekel 62.450 kilometrov, kar je slovenski državni rekord v kategoriji M60.

Sanje o uvrstitvi na enega izmed najbolj uglednih ultramaratonov, ki vključuje zgodovino, mitologijo, skrajno vzdržljivost in strogo selekcijo, so se vam uresničile lani, ko ste dosegli kvalifikacije za nastop v Grčiji.

Za Špartatlon je treba izpolniti vsaj eno izjemno zahtevno kvalifikacijsko normo. Odločil sem se za Ultrabalaton, to je tek okrog Blatnega jezera na Madžarskem. Trasa je dolga 211 kilometrov. Razdaljo sem premagal v 27 urah in pol in v svoji kategoriji zasedel četrto mesto.

A to še ni zadostovalo za nastop v Grčiji.

Uspešno pretečen Balaton še ne pomeni sodelovanja na Špartatlonu. Nanj se vsa-

Milan Primožič s spremljevalno ekipo. Na sliki: Damjan in Martina Urbančič, Majda Miljavec, Milan in Meta Primožič, Peter Jereb, spredaj čepita Karla Jereb in Žiga Primožič. Foto: osebni arhiv

ko leto uvrsti le 400 tekačev, prijav in izpolnjenih kvalifikacijskih norm pa je veliko več. Nekaj čez sto tekačev zaradi rezultatov iz preteklega leta pride v neposredni izbor, petdeset je Grkov, ostale določi žreb.

In ta vam je bil naklonjen.

Žrebanje, ki je bilo 13. marca, so prenašali tudi na YouTubu. Moje ime se je pojavilo na 171 mestu. Ko sem po spletu dobil še obvestilo, sem vedel: Začenja se nova zgodba.

Imeli ste še nekaj časa za priprave.

Začel sem priprave, ki sem jih opravil premišljeno, brez pretiravanja, saj nisem želel poškodb. Veliko pozornosti sem namenil študiju o prehrani, ki je pri takih obremenitvah zelo pomembna. Pri tem mi je bila v veliko pomoč Karla s kmetije Pr' Lipet, ki mi je s svojim znanjem in z liofilizacijo, postopkom, kjer s posebno obdelavo hrana ohrani barvo in večino vitaminov, pripravila odlične obroke.

In potem je prišel dan, ko ste se odpravili proti Grčiji.

Z mano so odšli: žena Meta, sin Žiga, svakinja Majda in prijatelji in sovaščani Karla, Peter, Damjan in Martina. Bili smo odlična ekipa; brez mojih podpornikov bi bila pot bistveno težja ali skoraj nedosegljiva.

Teči ste začeli v soboto, 26. septembra, končali pa v nedeljo, 27. septembra.

Start je bil zjutraj ob sedmih. Za uspešno opravljeno preizkušnjo na 246 kilometrov dolgi poti smo imeli na razpolago 36 ur; jaz sem zanjo potreboval 32 ur in 46 minut, kar je zadostovalo za 110. mesto skupno in izjemno 3. mesto v kategoriji M60.

Kako je potekala pot?

Tek smo začeli v Atenah, tik pod južnim pobočjem Akropole. Prve kilometre smo tekli po odstavnem pasu obmorske hitre ceste, kjer smo se zaradi gostega prometa, hupanja in drvečih vozil počutili nekoliko nelagodno. Po približno 78 kilometrih smo dosegli znameniti Korintski prekop. Nadaljevali smo do manjšega mesta z arheološkim parkom Nemea ter prečkali goro Parthenio, preko enega najstarejših in najpomembnejših antičnih mest na Peloponezu do Šparte.

Na poti ste imeli točno določene postanke, kjer ste si lahko privoščili obrok ali počitek.

Na progi veljajo zelo stroga pravila glede postankov, pomoči in časov med kontrolnimi točkami. Sodniki stalno spremljajo dogajanje in izločajo kršitelje. Tekači smo imeli na voljo 75 postaj. Med njimi je bilo 16 takih, kjer so nas lahko pričakali in oskrbeli naši spremljevalci. Moji asistentki sta bili žena Meta in svakinja Majda. Oskrbeli sta me s hrano, pijačo, obliži; Majda, ki je delala v zdravstvu, mi je pomagala tudi z masažo, obe pa sta mi bili velika moralna podpora. Žiga ju je skupaj z opremo prevažal od točke do točke, drugi spremljevalci pa so me lahko spodbujali od daleč, niso pa smeli priti v stik z menoj.

Skoraj 33 ur teka. Kako ste doživljali to preizkušnjo?

Že prej sem vedel, kaj me čaka, in se v vseh ozirih pripravil na ta podvig. Večinoma sem se dobro počutil, tudi vreme nam je bilo kar naklonjeno. S seboj sem imel tudi telefon in vmes ujel kak posnetek. Pri nočnem vzponu na Parthenio sem pridobil kar nekaj prednosti. Težje je bilo kasneje proti Šparti. Zadnji kilometri so bili pravo trpljenje – ne zaradi bolečin, teh razen pekočih mišic, kar je pri takih naporih povsem normalno, nisem čutil –, neprespana noč, pretečena razdalja in cesta z večkilometrskimi vzponi in spusti pa so kazale svoje zobe in klicale po sprostitvi.

> **Milan Primožič je v nedeljo, 18. oktobra, na Ljubljanskem maratonu s časom 3;21:28 dosegel svoj najboljši rezultat proge. V kategoriji M60 je bil med 120 prijavljenimi tekači 11., skupno pa je v konkurenci okrog 3000 tekačev zasedel 484. mesto.**

Dolga pot in zdi se, da je takrat ogromno časa za premišljevanje. Kaj se vam mota po glavi?

Ob tako ekstremnih naporih sploh ni časa za razmislek. Tečemo, spremljamo pot, gledamo svet okrog sebe. Večinoma smo sami, včasih v družbi sotekača, ki ga pozdravimo, mu rečemo kaj spodbudnega in že nadaljujemo vsak v svojem ritmu. Naše misli so usmerjene na tek in cilj pred nami; najprej na postanke, kjer nas čakajo naši pomočniki, nato pa na to, kako ohraniti dovolj energije in volje za uspešen konec. Kljub neprespanosti in naporu sem imel bistro glavo in le na dveh postankih za trenutek zadremal, nato pa okrepljen nadaljeval pot.

Ste med tekom pomislili, kaj mi je tega treba, ali da bi odstopili?

Ne, niti za trenutek nisem pomislil na kaj takega. Vedel sem, da sem dobro pripravljen in da moram iti naprej ter priti do cilja – zaradi sebe in zaradi vsega, kar sem vložil v priprave za ta tek. Velika motivacija je bila tudi spremljevalna ekipa; čutil sem, da so v duhu z menoj, da mi želijo vse dobro me in čakajo, da se srečamo na cilju. Voljo in moč pa so mi dajali tudi drugi, ki so bili doma in mi privoščili uspeh.

Na cilju v Šparti vas je pričakalo sonce.

V cilj sem pritekel v nedeljo ob 15.45. Sonce na nebu in v srcu. Bil sem neizmerno vesel in ponosen nase in na vse, ki so mi pomagali, da sem prišel na to preizkušnjo in jo uspešno končal. Objel sem ženo Meto, ki me neomajno podpira in ki si skupaj z menoj zasluži velik del vsake moje medalje. Objel sem tudi druge člane ekipe – vsak je imel svojo vlogo in vsak je prispeval svoj del. V zahvalo za vse sem se poklonil kipu kralja Leonida. Pri njem nas organizatorji po uspešno opravljeni preizkušnji sprejmejo, nam podarijo krono iz oljčne vejice ter nam ponudijo vodo iz reke Evrotas, ki teče skozi Šparto.

Naslednji dan vas je čakala še ena preizkušnja.

Po končanem teku sem bil utrujen, a vendar poln adrenalina. Odločen sem bil, da imam dovolj. Nisem se imel namena udeležiti nekaj stometrskega teka na stadionu, ki je še en spomin na zgodovinski dogodek iz leta 490 pr. n. št., ko je tekaški sel Pheidippides pretekel pot od Aten do Šparte. Naslednji dan sem se zbudil zelo zgodaj. Dobro sem se počutil, zato sem sklenil izpeljati zgodbo do konca. Tek je bil namenjen druženju in spoznavanju med tekači. Tam sem srečal tudi druge udeležence iz Slovenije. Bilo nas je osem.

Špartatlon je bil gotovo zanimiva izkušnja. Jo boste ponovili?

Vedno pravim, nikoli ne reci nikoli. Trikrat sem potrepljal kralja Leonida, dotik pa pomeni ponovno snidenje. Naslednje leto sem glede na rezultat neposredno uvrščen v konkurenco, a o tem zdaj ne razmišljam. Čas bo prinesel svoje. Zdaj se moram pripraviti na Ljubljanski maraton, potem pa naprej. Zdi se, da sem na višku moči, in s teki gotovo ne bom kar odnehal.

Ko ste prišli domov, vas je čakalo še eno presenečenje – slavnostni sprejem pri gasilskem domu PGD Račeva.

Bil sem zelo počaščen in presenečen, da je prišlo toliko ljudi. Prepričan sem, da ima velik del zaslug za organizacijo tudi hči Tara, ki je ostala doma. Zame je bil to ponovno izredno čustven dogodek in hvala vsem, ki ste ga delili z mano.

V šoli ni nikoli dolgčas

Prijaznost, spoštovanje in pripravljenost prisluhniti drugim so vrednote, ki imajo pomen skozi vse leto, vse življenje. Morda je zato lahko letošnji Teden otroka tudi spodbuda za preprosto navado: pozdraviti prvi, pogledati človeka, ki ga srečamo, in mu zaželeti lep dan.

BARBARA PETERNEL

Učenci so uživali na igrišču. Foto: Jasmina Zalar

Petošolci so preživeli prve šolske dneve na Debelem rtiču, kjer so se urili v znanju plavanja in poleg tega spoznali še veliko drugih obmorskih zanimivosti. Peljali so se z ladjico v Koper, spoznavali rastlinski in živalski svet, bili raziskovalci in ustvarjalci.

Prvošolci so izpeljali prvi športni dan, s pohodom na Breznico. Drugošolci so se po planinski poti odpravili proti Goropekam, kjer so imeli krajši postanek, nadaljevali so po gozdni poti proti Opalam. Prvi jesenski dan in hkrati dan slovenskega športa so učenci 3. razredov praznovali na najboljši možni način – v naravi in gibanju. Podali so se na pohod na Vrsnik, kjer so jih ob poti spremljali čudoviti razgledi. Četrtošolci so na bližnjem pomožnem nogometnem igrišču postavili krog v dolžini 270 metrov. Petdeset učencev je skušalo v 30 minutah čim večkrat preteči ali prehoditi zastavljeni krog. Skupaj so tako nabrali okrog 159.000 metrov (povprečje na učenca je približno 3000 metrov). Bili so vztrajni. Tudi petošolci so izkoristili lepo vreme in se podali na Mrzli vrh.

Sedmošolci so preživeli tri dni na planini Razor, kjer so izvedli planinsko šolo v naravi. Osrednji in hkrati najzahtevnejši del šole v naravi je bil vzpon na 1922 metrov visoki Vogel ter vrnitev čez prelaz Globoko nazaj na planino Razor. Za večino učencev je bilo to tudi prvo pravo srečanje z visokogorjem, zato so med potjo spoznavali njegove značilnosti, posebnosti gibanja v gorskem svetu ter pomen varnega in odgovornega ravnanja v gorah. V delavnicah v okolici koče so učenci spoznavali osnovne vsebine planinstva ter pridobivali znanja in spretnosti, ki so pomembni za varno obiskovanje gora. Preizkusili so se lahko tudi v plezanju. Vreme jim je omogočilo, da so načrtovane dejavnosti izvedli v celoti ter v čudovitem gorskem okolju zares uživali. Devetošolci so uspešno osvojili Nanos. Vrh so osvajali po dveh različnih poteh. Vsak si je izbral primerno in jo premagal z dobro voljo. Na vrhu so bili nagrajeni z zasluženo malico. Naravoslovni tabor za osmošolce je bil izveden na Pohorju. V Mariboru so si ogledali nekatere mestne znamenitosti, kasneje so šli do slapa Skalca, z razglednih točk pa so opazovali še Dravsko-Ptujsko polje, Boč, Donačko goro ter Kozjak. Odpravili so se na celodnevni pohod, se povzpeli na najvišjo točko vzhodnega Pohorja – Žigartov vrh, nato pa igrali disk golf. Spoznali so glažuto, kósili v naravi. Obiskali so jih splavar, lovec in biologinja, uživali so v druženju in prostih aktivnostih na igrišču. Širili so obzorja in komunikacijske spretnosti.

Vsi učenci šole so odtekli tudi kros in se pomerili v metu žvižgača.

Dnevi dejavnosti

Dne 17. septembra praznujemo dan zlatih knjig. Pisatelj France Bevk je pred mnogimi leti dejal, da je dobra knjiga zlata knjiga. In tako na ta dan uradno začenjajo novo sezono branja za bralno značko. Društvo Bralna značka Slovenije je prvošolce razveselilo s knjižnim darilom, slikanico pisateljice Mateje Gomboc in ilustratorke Mance Krošelj Stric pes.

Osmošolci so na kulturnem dnevu spoznavali zgodovino loškega gospostva, si ogledali srednjeveško Škofjo Loko, na dvorcu Visoko pa izvedeli vse o pisatelju Ivanu Tavčarju. Šestošolci so spoznavali delček zgodovine domačega kraja. Odpravili so se na pohod ob nekdanji rapalski meji, kjer jim je učiteljica predstavila zgodovino nastanka ter pojasnila, kako močno je meja zaznamovala življenje obmejnega prebivalstva. Ob poti so si ogledali tudi materialne ostanke preteklosti, med njimi mejnike in kaverno. Pozabili niso niti na evropski dan jezikov, ki ga praznujemo vsako leto 26. septembra. Namenjen je spodbujanju učenja jezikov, spoznavanju različnih kultur ter zavedanju, kako pomembna je jezikovna raznolikost v Evropi. Pri pouku angleščine zaznamujejo dan z različnimi zanimivimi in ustvarjalnimi aktivnostmi. Učenci 9. razreda so obiskali Antonijev rov, ki jih je popeljal skozi 500-letno zgodovino rudarstva in razvoja Idrije. Sledil je še ogled Topilnice živega srebra. Učenci sedmega razreda so se podali proti Ljubljani, kjer so si v živalskem in botaničnem vrtu ogledali živalsko in rastlinsko pestrost narave.

Žir žav

Letošnja rdeča nit Tedna otroka je bila »Dobro jutro, dober dan, naj te spremlja prav vsak dan.« Na šoli vsako leto v sredo v Tednu otroka organizirajo Žir žav. Pripravijo različne delavnice, kjer učenci ustvarjajo, se igrajo, plešejo, telovadijo ali preprosto uživajo v popoldanskem času. Tudi letos se je tradicija nadaljevala in preživeli so razgibano popoldne v družbi sošolcev in prijateljev.

RAZGLAS

Na podlagi 3. odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17, 93/20 – odl. US, 102/24, 10/26 in 1389/26), v zvezi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17, 29/21 in 12/24), Občinska volilna komisija občine Žiri za volitve župana in članov občinskega sveta v občini Žiri, dne 27. 10. 2026, objavlja naslednji

SEZNAM ZA VOLITVE ŽUPANA
dne 15. 11. 2026

NAVODILO: GLASUJE SE ZA ENEGA (1) KANDIDATA
Za kandidata se glasuje, tako da se obkroži zaporedna številka pred imenom in priimkom kandidata, za katerega glasujete.

št. kandidata: 1
kandidat: **FRANC KRANJC**
leto roj.: 1969
občina: ŽIRI
naslov: GREGORČIČEVA ULICA 12, ŽIRI
predlagatelj: ALEŠ DOLENC IN SKUPINA VOLIVCEV

št. kandidata: 2
kandidat: **ŠTEFAN BOGATAJ**
leto roj.: 1972
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 120, ŽIRI
predlagatelj: ŠTEFAN BOGATAJ IN SKUPINA VOLIVCEV

Številka: 041-0002/2026
Datum: 27. 10. 2026

Predsednica občinske
volilne komisije Občine Žiri
Maja Rampre Erznožnik, univ. dipl. prav .

RAZGLAS

Na podlagi 3. odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17, 93/20 – odl. US, 102/24, 10/26 in 1389/26), v zvezi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17, 29/21 in 12/24), Občinska volilna komisija občine Žiri za volitve župana in članov občinskega sveta v občini Žiri, dne 27. 10. 2026, objavlja naslednji

SEZNAM ZA VOLITVE V OBČINSKI SVET
dne 15. 11. 2026

NAVODILO: Glasuje se za eno (1) listo, in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka tiste liste kandidatov, za katero glasujete. Če želite dati posameznemu kandidatu z liste, za katero ste glasovali, preferenčni glas, vpišite v za to določen prostor pri listi zaporedno številko kandidata z liste, ki mu dajete preferenčni glas.

izžrebana št. liste: 1
ime liste: **LISTA ZA ŽIRI - NEODVISNA LISTA ZA NAPREDEK ŽIROV**
predlagatelj: ALEŠ DOLENC IN SKUPINA VOLIVCEV

1 **VESNA KRANJC**, leto roj.: 1972
občina: ŽIRI
naslov: GREGORČIČEVA ULICA 12, ŽIRI

2 **MITJA KOZAMERNIK**, leto roj.: 1976
občina: ŽIRI
naslov: SELO 87, ŽIRI

3 **MAJA JUSTIN JERMAN**, leto roj.: 1959
občina: ŽIRI
naslov: POLJE 11, ŽIRI

4 **DARJAN KACIN,** leto roj.: 1983
občina: ŽIRI
naslov: BEDRIH 27, ŽIRI

5 **IDA FILIPIČ PEČELIN**, leto roj.: 1949
občina: ŽIRI
naslov: SLOVENSKA POT 8, ŽIRI

6 **NEJC GREGUROVIČ**, leto roj.: 2005
občina: ŽIRI
naslov: LOŠKA CESTA 33, ŽIRI

7 **JUDITA OBLAK**, leto roj.: 1969
občina: ŽIRI
naslov: NOVOVAŠKA CESTA 33A, ŽIRI

8 **DRAGO KRAMPERŠEK**, leto roj.: 1967
občina: ŽIRI
naslov: RUDNIŠKA ULICA 2, ŽIRI

9 **DAMJANA KRAMPERŠEK**, leto roj.: 1972
občina: ŽIRI
naslov: JARČJA DOLINA 25, ŽIRI

10 **PRIMOŽ TAVČAR**, leto roj.: 1982
občina: ŽIRI
naslov: TRIGLAVSKA ULICA 31, ŽIRI

11 **TINA MLINAR ROZINGER**, leto roj.: 1985
občina: ŽIRI
naslov: POLJE 7, ŽIRI

12 **SREČKO GABER**, leto roj.: 1962
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 3, ŽIRI

13 **NIVES MARKELJ**, leto roj.: 1981
občina: ŽIRI
naslov: LEDINICA 5A, ŽIRI

14 **MAJ KRISTAN**, leto roj.: 1999
občina: ŽIRI
naslov: POLJE 5, ŽIRI

15 **JERNEJ MODRIJAN**, leto roj.: 1986
občina: ŽIRI
naslov: DOBRAČEVSKA ULICA 67, ŽIRI

izžrebana št. liste: 2
ime liste: **NEODVISNA OBČANSKA LISTA - ŽIRI**
predlagatelj: ŠTEFAN BOGATAJ IN SKUPINA VOLIVCEV

1 **ŠTEFAN BOGATAJ**, leto roj.: 1972
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 120, ŽIRI

2 **ŠPELA KAVČIČ**, leto roj.: 1992
občina: ŽIRI
naslov: NOVOVAŠKA CESTA 99, ŽIRI

3 **ANDRAŽ TUŠEK**, leto roj.: 1979
občina: ŽIRI
naslov: BEDRIH 28, ŽIRI

4 **IRENA BOGATAJ**, leto roj.: 1973
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 120, ŽIRI

5 **BLAŽ STANONIK**, leto roj.: 2002
občina: ŽIRI
naslov: ZABREŽNIK 3, ŽIRI

6 **JANA BAŠELJ**, leto roj.: 1986
občina: ŽIRI
naslov: MRZLI VRH 8, ŽIRI

7 **IVAN GANTAR**, leto roj.: 1958
občina: ŽIRI
naslov: OB POTOKU 21, ŽIRI

8 **SABINA ŠUBIC KOKELJ**, leto roj.: 1992
občina: ŽIRI
naslov: ŽIROVSKI VRH 50, ŽIRI

9 **TINE GREGORC**, leto roj.: 2001
občina: ŽIRI
naslov: ŽIROVSKI VRH 44, ŽIRI

10 **DOMEN TRČEK**, leto roj.: 1978
občina: ŽIRI
naslov: SELO 17, ŽIRI

izžrebana št. liste: 3
ime liste: **NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI**
predlagatelj: NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI

1 **ANDREJA ŽAKELJ**, leto roj.: 1969
občina: ŽIRI
naslov: SLOVENSKA POT 3, ŽIRI

2 **BOŠTJAN ANDREUZI**, leto roj.: 1972
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 115, ŽIRI

3 **MOJCA STANOVNIK**, leto roj.: 1977
občina: ŽIRI
naslov: LOGAŠKA CESTA 60, ŽIRI

4 **MARTIN OBLAK,** leto roj.: 1966
občina: ŽIRI
naslov: SELO 13, ŽIRI

5 **ANA PRAZNIK,** leto roj.: 1975
občina: ŽIRI
naslov: BEDRIH 40, ŽIRI

6 **VID VELKAVRH**, leto roj.: 2000
občina: ŽIRI
naslov: DRAŽGOŠKA ULICA 17, ŽIRI

7 **NADA DEMŠAR**, leto roj.: 1959
občina: ŽIRI
naslov: LOŠKA CESTA 84, ŽIRI

8 **LJUBOMIR CANKAR**, leto roj.: 1953
občina: ŽIRI
naslov: SELO 14, ŽIRI

9 **ANDREJA KAVČIČ**, leto roj.: 1989
občina: ŽIRI
naslov: POD GRIČI 63, ŽIRI

10 **ŽAN MORE**, leto roj.: 1988
občina: ŽIRI
naslov: LOŠKA CESTA 88, ŽIRI

11 **VLADIMIR ŽAKELJ**, leto roj.: 1965
občina: ŽIRI
naslov: NOVOVAŠKA CESTA 121, ŽIRI

12 **ŠTEFAN PETROVČIČ**, leto roj.: 1968
občina: ŽIRI
naslov: POD GRIČI 76, ŽIRI

13 **MATEJA VELKAVRH**, leto roj.: 1977
občina: ŽIRI
naslov: DRAŽGOŠKA ULICA 17, ŽIRI

14 **MATJAŽ NAGLIČ**, leto roj.: 1968
občina: ŽIRI
naslov: LOGAŠKA CESTA 30, ŽIRI

15 **JOŽE STANONIK**, leto roj.: 1960
občina: ŽIRI
naslov: NOVOVAŠKA CESTA 101, ŽIRI

izžrebana št. liste: 4
ime liste: **SOCIALNI DEMOKRATI**
predlagatelj: SD - SOCIALNI DEMOKRATI

1 **MITJA PETERNEL**, leto roj.: 1961
občina: ŽIRI
naslov: NOVOVAŠKA CESTA 124, ŽIRI

2 **UROŠKA URŠIČ**, leto roj.: 1964
občina: ŽIRI
naslov: SELO 9, ŽIRI

3 **MILAN KOPAČ**, leto roj.: 1955
občina: ŽIRI
naslov: BEDRIH 8, ŽIRI

4 **URŠKA RUPAR**, leto roj.: 1965
občina: ŽIRI
naslov: PIONIRSKA POT 1, ŽIRI

5 **JANKO KOSMAČ**, leto roj.: 1954
občina: ŽIRI
naslov: TAVČARJEVA ULICA 5, ŽIRI

izžrebana št. liste: 5
ime liste: **SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA**
predlagatelj: SDS - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

1 **NIKA ŠTUCIN PADOVAC**, leto roj.: 1986
občina: ŽIRI

naslov: PRVOMAJSKA ULICA 15, ŽIRI
2 **PETER PODOBNIK**, leto roj.: 1980
občina: ŽIRI

naslov: OB POTOKU 10, ŽIRI
3 **NIKA ŠTREMFELJ**, leto roj.: 1994
občina: ŽIRI

naslov: TABOR 27, ŽIRI
4 **MARKO BOGATAJ**, leto roj.: 1962
občina: ŽIRI
naslov: BREZNICA PRI ŽIREH 6, ŽIRI

5 **MARIJANA MODRIJAN**, leto roj.: 1948
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 62, ŽIRI

6 **BLAŽ ŠTREMFELJ**, leto roj.: 1985
občina: ŽIRI
naslov: TABOR 27, ŽIRI

7 **BERNARDA LUKANČIČ**, leto roj.: 1952
občina: ŽIRI
naslov: IGRIŠKA ULICA 1, ŽIRI

8 **JANEZ BOGATAJ**, leto roj.: 1990
občina: ŽIRI
naslov: GREGORČIČEVA ULICA 1, ŽIRI

9 **ROMANA BIZOVIČAR**, leto roj.: 1951
občina: ŽIRI
naslov: BREZNICA PRI ŽIREH 6, ŽIRI

10 **VALTER PEČELIN**, leto roj.: 2007
občina: ŽIRI
naslov: BREKOVICE 3, ŽIRI

11 **HELENA LUKANČIČ**, leto roj.: 1980
občina: ŽIRI
naslov: IGRIŠKA ULICA 1, ŽIRI

12 **LUKA FRIGELJ**, leto roj.: 1986
občina: ŽIRI
naslov: PARTIZANSKA CESTA 62, ŽIRI

13 **MILAN OBLAK**, leto roj.: 1953
občina: ŽIRI
naslov: JEZERSKA ULICA 32, ŽIRI

14 **ALOJZIJ DRMOTA**, leto roj.: 1956
občina: ŽIRI
naslov: SELO 5A

15 **TOMAŽ PEČELIN**, leto roj.: 1978
občina: ŽIRI
naslov: BREKOVICE 3, ŽIRI

Številka: 041-0002/2026
Datum: 27. 10. 2026

Predsednica občinske
volilne komisije Občine Žiri
Maja Rampre Erznožnik, univ. dipl. prav .

JAVNA OBJAVA

I.

Na podlagi 3. odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17, 93/20 – odl. US, 102/24, 10/26 in 1389/26), v zvezi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17, 29/21 in 12/24), Občinska volilna komisija občine Žiri za volitve župana in članov občinskega sveta v občini Žiri, dne 27. 10. 2026, objavlja seznam potrjenih kandidatur in list kandidatov za redne volitve župana in članov občinskega sveta.

Glasovanje na rednih lokalnih volitvah bo v nedeljo, **15. novembra 2026, med 7. in 19. uro** na volišču, kjer je volivec vpisan v volilni imenik.

II.

PREDČASNO GLASOVANJE

Predčasno glasovanje bo potekalo **v sredo, 11. novembra 2026** na volišču v ZADRUŽNEM DOMU ŽIRI, AVLA DVORANE, Trg svobode 6, Žiri. Volišče za predčasno glasovanje bo odprto med 7. in 19. uro.

III.

Na volitvah v občinske svete in volitvah župana lahko volivec poleg osebnega glasovanja na volišču, na katerem je vpisan v volilni imenik (t.i. redno volišče), glasuje tudi na druge načine, ki jih določata ZLV in ZVDZ. Volivke in volivci, ki želijo volilno pravico uresničevati na drug način, o tem obvestijo Občinsko volilno komisijo Občine Žiri po e-mailu: obcina.ziri@ziri.si ali osebno na sedež OVK na naslovu Loška cesta 1, Žiri.

IV.

GLASOVANJE PO POŠTI

Po pošti v Republiki Sloveniji lahko glasujejo volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo. Po pošti lahko glasujejo tudi invalidi, ki občinski volilni komisiji predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida.

O glasovanju po pošti je potrebno obvestiti občinsko volilno komisijo najpozneje d**o srede, 4. 11. 2026**, na predpisanem obrazcu.
Po pošti v Republiki Sloveniji lahko glasujejo tudi volivci, ki jim je bila nepredvideno odvzeta prostost oz. so bili sprejeti v bolnišnico ali socialnovarstveni zavod ali so prejeli odločbo o invalidnosti po 4. 11. 2026. To sporočijo občinski volilni komisiji najpozneje do ponedeljka, 9. 11. 2026 in o tem priložijo ustrezno dokazilo.

V.

GLASOVANJE NA DOMU

Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, na katerem so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu. To morajo sporočiti občinski volilni komisiji na posebnem obrazcu, najkasneje **do srede, 11. 11. 2026**. Obvestilu morajo priložiti ustrezno zdravniško potrdilo.

Vlogi za glasovanje po pošti in za glasovanje na domu sta objavljeni na spletni strani Občine Žiri pod zavihkom Lokalne volitve 2026.

Zaplesali in zapeli po slovensko

Prireditev Zaplešimo in zapojmo po slovensko je obiskovalcem ponudila lep večer druženja ter bogat vpogled v zakladnico slovenskega ljudskega izročila. Program je združil petje, folkloro in pripoved o življenju naših prednikov, ki še danes živi v pesmi in plesu.

ANDREJA ŽAKELJ

Za pevski del večera je KUD Anton Jobst v goste povabil Garažni Décet, moško pevsko zasedbo iz okolice Škofje Loke, ki deluje od leta 2016 pod vodstvom Lenarta Sušnika. S svojim prepričljivim večglasnim petjem so člani občinstvo popeljali skozi različne zgodbe slovenskega človeka. Zazvenele so pesmi o ljubezni, snubljenju, domači zemlji, prijateljstvu in ponosu na slovenske korenine. Posebej navdušene odzive so požele pesmi Triglav, Slovenec sem in Domača hiša, ki so mnogim segle do srca.

Plesni del programa sta oblikovali Folklorna skupina Grof Blagaj iz Polhovega Gradca in domača Folklorna skupina Zala. Folklorniki skupine Grof Blagaj so najprej predstavili splet plesov Na velk pondelk, ki oživlja velikonočne običaje iz okolice Polhovega Gradca in Šentjošta, nato pa še razigrane dolenjske plese, polne energije in vedrine. Poseben pečat je večeru dala tudi domača skupina Zala, ki deluje pod okriljem Turističnega društva Žirovski vrh. S plesno postavitvijo Mož poseje repo so folklorniki na hudomušen način predstavili zgodbo o možu in trmoglavi ženi, ki se nikakor ne moreta zediniti, kaj bo zraslo na njivi. Občinstvo je nastop nagradilo z iskrenim aplavzom in nasmehi.

Prireditev je ponovno dokazala, da slovenska ljudska pesem in ples ostajata pomemben del naše identitete. Večer je združil nastopajoče in obiskovalce vseh generacij ter pokazal, da spoštovanje tradicije ni le pogled v preteklost, temveč tudi dragocena naložba za prihodnost. Ob zvokih domače pesmi in ob pogledu na živahne folklorne korake je bilo čutiti ponos na bogato kulturno dediščino, ki jo s takšnimi dogodki uspešno ohranjamo in predajamo naprej.

Dvorano je napolnila slovenska pesem, živahen ljudski ples in pristno veselje do ohranjanja kulturne dediščine.
Foto: Tanja Mlinar

EKIPA KANDIDATOV ZA OBČINSKI SVET

ŠTEFAN BOGATAJ
ŽIRI

ŠPELA KAVČIČ
NOVA VAS

ANDRAŽ TUŠEK
BEDRIH

IRENA BOGATAJ
ŽIRI

BLAŽ STANONIK
ZABREŽNIK

JANA BAŠELJ
MRZLI VRH

IVAN GANTAR
ŽIRI

SABINA ŠUBIC KOKELJ
ŽIROVSKI VRH

TINE GREGORC
ŽIROVSKI VRH

DOMEN TRČEK
SELO

1. **Štefan Bogataj - Avtoserviser - nosilec obrtne dejavnosti - vodja servisa - izkušnje in vizija**
2. **Špela Kavčič - Inženir kmetijstva - delo v živilski industriji - družina in šolstvo**
3. **Andraž Tušek - Univerzitetni diplomirani jurist- pravnik - sekretar na ministrstvu - strokovni pristop**
4. **Irena Bogataj - Obutveni tehnik - pomočnica vodje servisa - povezovanje in sodelovanje**
5. **Blaž Stanonik - Gradbeni tehnik - zidarski mojster - vodja gradbenega podjetja - podjetništvo**
6. **Jana Bašelj - Univerzitetni diplomirani ekonomist - organizator kadrovskih procesov - urejeno podeželje**
7. **Ivan Gantar - Univerzitetni diplomirani inženir lesarstva - upokojenec - medgeneracijsko sodelovanje**
8. **Sabina Šubic Kokelj - mag. prof. matematike in tehnike - certif. praktik Access Bars tehnike - zdravje**
9. **Tine Gregorc - Gospodar na podeželju - kmetijstvo - gradbeništvo - samoskrba in zdrava prehrana**
10. **Domen Trček - diplomirani inženir lesarstva - tehnolog - delovanje društev - prostovoljstvo**

HVALA ZA VAŠO PODPORO!

Politično sporočilo - lokalne volitve 2026. NEODVISNA OBČANSKA LISTA - ŽIRI, PARTIZANSKA C. 120, 4226 ŽIRI

SOCIALNI DEMOKRATI ZA ŽIRI

SD

Ureditev kolesarskih poti

Izgradnja krožišča v centru Žirov

Kandidatna lista

Mitja Peternel
nosilec liste

Skrb za podjetnost in gospodarski napredek

Ureditev spominskega parka pred OŠ Žiri

Izgradnja letno-zimskega bazena

2. Uroška Uršič

3. mag. Milan Kopač

4. Urška Rupar

5. Janko Kosmač

4

Večja dostopnost do pediatra in ginekologa

To je politični oglas za lokalne volitve 2026.
Naročnik: Socialni demokrati, Nazorjeva ul. 6, 1000 Ljubljana

NEODVISNA OBČANSKA LISTA
Glas občanov za občino Žiri

Štefan Bogataj
kandidat za župana

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!
Želim si občine, ki prisluhne ljudem, odgovorno ravna z javnimi sredstvi in skrbi za enakomeren razvoj vseh krajev.
Skupaj z ekipo Neodvisne občanske liste – Žiri želimo z delom, sodelovanjem in konkretnimi rešitvami izboljševati vsakdanje življenje vseh generacij.

Glas občanov za občino Žiri

Politično sporočilo - lokalne volitve 2026. NEODVISNA OBČANSKA LISTA - ŽIRI, PARTIZANSKA C. 120, 4226 ŽIRI

FRANCI KRANJC

Neodvisni kandidat za župana

PREDLAGATELJ
ALEŠ DOLENC IN SKUPINA VOLIVCEV

ZAZIRI.SI

1

Izkušnje in rezultati mi dajejo moč za naprej.

V MANDATU 2026–2030 OBLJUBLJAM

- PROJEKT OBVOZNICE OD DVORANE DO LEDINICE
- OBNOVO CESTE NA INDUSTRIJSKI ULICI IN V RAČEVI
- ŠIRITEV IN OBNOVO ZDRAVSTVENEGA DOMA TER NOVE PROGRAME
- OŽIVITEV LUSTIKOVE HIŠE IN PARKA PRED ŠOLO
- PLOČNIKE NA ČEVLJARSKI ULICI
- OPTIČNO OMREŽJE V ŽIREH
- CENTER S TRŽNICO IN KROŽIŠČEM
- KANALIZACIJO IN ČISTILNO NAPRAVO NA SELU
- ASFALTACIJO CEST NA PODEŽELJU
- PODPORO GASILSKIM IN DRUGIM DRUŠTVOM
- PROSTORE ZA MLADE IN DRUŠTVA
- AKTIVNOSTI ZA GRADNJO STANOVANJ
- STAROSTI PRIJAZNO OBČINO
- PROJEKT NOVIH KOLESARSKIH POTI

V mandatu 2022 – 2026 smo med drugim:

- ☑ uspešno končali popoplavno obnovo,
- ☑ zgradili pločnike, obnovili ceste, ulice in komunalno infrastrukturo na Selu, v Osojnici, na Prvomajski, Sejmiški, Dobračevski in Dražgoški ulici ter Poti na koče in Pod griči,
- ☑ obnovili in asfaltirali 6 km cest na podeželju,
- ☑ zgradili most in sanirali odsek ceste v Račevi pri Debencu, obnovili cesti na Hobovšah in Breznica–Korita,
- ☑ sodelovali pri gradnji optike na podeželju in jo pričeli graditi v mestu,
- ☑ komunalno opremljali novo naselje ob Jezernici,
- ☑ pričeli urejati center Žirov,
- ☑ postavili sončni elektrarni na športni dvorani in čistilni napravi,
- ☑ uredili sortirnico odpadkov z nadstreškom v Osojnici,
- ☑ zagotovili dodatne prostore v vrtcu,
- ☑ uredili Pustotnik s kolesarskim poligonom, fitnesom, sanitarijami, igriščem za odbojko in postajališčem za avtodome,
- ☑ pričeli graditi nogometno igrišče z umetno travo,
- ☑ kupili Lustikovo hišo, vozilo Prostofer in pomagali gasilcem pri nakupu gasilskega vozila ter obnovi domov,
- ☑ odplačali 1,1 mio € kredita za športno dvorano brez dodatnega zadolževanja.

PODPIRAJO ME

LISTA ZA ŽIRI

Neodvisna lista za napredek Žirov

SD SDS

UDELEŽITE SE VOLITEV.
VAŠ GLAS JE POT DO URESNIČITVE SKUPNIH CILJEV.

V petek, 13. 11. 2026, od 14. ure dalje vas vabimo na PREDVOLILNI GOLAŽ pred Zadružni dom Žiri, kjer bo priložnost za pogovor.

Politično sporočilo - lokalne volitve 2026. KRANJC FRANCI, GREGORČIČEVA UL. 12, 4226 ŽIRI

Navdušuje in navdihuje

Novo sezono je literarna sekcija DPD Svoboda Žiri začela s predstavitvijo knjige Plosk ene roke paraplavalca in motivacijskega govorca Darka Đurića.

JANA JENKO

Začetek jeseni je ljubitelje branja v Žireh razveselil s pogovornim večerom in predstavitvijo knjige Plosk ene roke, ki opisuje izjemno, na čase skoraj filmsko življenjsko zgodbo Darka Đurića, mladeniča, ki dokazuje, da v življenju ni nemogočih poti, ampak le izzivi in cilji, ki so z vztrajnostjo, dobro voljo in nekaj trme lahko dosegljivi.

Skozi pogovor so obiskovalci spoznali življenjsko zgodbo mladeniča, ki ga je pot iz Maribora pripeljala na kmetijo Debeljakovih v Podbrezje, kjer je odraščal in se kalil v vrhunskega športnika, paraplavalca, ki je Slovenijo dvakrat zastopal na olimpijskih igrah, v svoji plavalni karieri pa se je tudi dvakrat veselil naslova svetovnega in enkrat evropskega prvaka. Po zaključeni športni karieri se je odločil za samostojno podjetniško pot, ki ga danes vodi po vsem svetu, kjer s svojo življenjsko zgodbo, iskrenostjo, neposrednostjo, hvaležnostjo in humorjem navdihuje ljudi vseh generacij. Z zgodbami o drugačnih poteh, ki odkrivajo človekovo izjemnost, športu, ki mu je dal delovne navade, življenjskih izkušnjah, ki so ga oblikovale, iskanju motivacije, uporabnosti trme in obvladovanju jeze ter ljudeh in trenutkih, ki delajo njegovo življenje lepo, je navdihnil tudi obiskovalce pogovornega večera, ki ga je začinil z njemu tako ljubim črnim humorjem in zaključil mislijo, da lahko vsak premika meje mogočega, če se le odloči za to, ali kot piše v knjigi: »Da premikaš meje mogočega, ni dovolj zgolj želja in pričakovanje, da ti nekaj pripada. Najprej je izbira, da ne bom žrtev, ampak zmagovalec.«

Darko Đurić je večer začinil tudi z njemu ljubim črnim humorjem. Foto: Tanja Mlinar

LISTA ZA ŽIRI

Neodvisna lista za napredek Žirov

1

IZKUŠNJE IN REZULTATI NAM DAJEJO MOČ ZA NAPREJ.

PREDLAGATELJ LISTE
ALEŠ DOLENC IN SKUPINA VOLIVCEV

ZAZIRI.SI

1. **Vesna KRANJC,** univ. dipl. pravnica → *Pregledno, odgovorno in učinkovito.*
2. **Mitja KOZAMERNIK,** dipl. inž. zootehnike → *Stabilno in zanesljivo.*
3. **Maja JUSTIN JERMAN,** profesorica slovenistike in umetnostne zgodovine → *Kulturno s kulturo.*
4. **Darjan KACIN,** univ. dipl. medijski komunikolog → *Napredno z vizijo.*
5. **Ida FILIPIČ PEČELIN,** univ. dipl. inž. gozdarstva → *S prenašanjem znanja in izkušenj.*
6. **Nejc GREGUROVIČ,** študent ekonomije → *Za mlade!*
7. **Judita OBLAK,** inž. usnjarsko predel. tehnologije → *Ker smo tu doma.*
8. **Drago KRAMPERŠEK,** inž. usnjarske tehnologije → *S trdno športno voljo.*
9. **Damjana KRAMPERŠEK,** ekonomsko komercialna tehnica → *Za gasilstvo in prostovoljstvo.*
10. **Primož TAVČAR,** strojni tehnik → *Z odgovornim razvojem za vse.*
11. **Tina MLINAR ROZINGER,** dipl. vzgojiteljica predšolskih otrok → *Za povezovanje vseh generacij.*
12. **Srečko GABER,** orodjar → *Povezani v gibanju.*
13. **Nives MARKELJ,** univ. dipl. sociologinja → *Z mislijo na družine.*
14. **Maj KRISTAN,** mag. fizike → *Složno za napredek.*
15. **Jernej MODRIJAN,** strojni tehnik → *Inovativno in drzno.*

Politično sporočilo - lokalne volitve 2026. NEODVISNA LISTA ZA NAPREDEK ŽIROV, SLOVENSKA POT 8, 4226 Žiri

Radosti in pasti sodobne tehnologije

V okviru projekta **Preplet generacij** LAS loškega pogorja smo tudi v jeseni polno aktivni. V sodelovanju z Osnovno šolo Žiri smo izvedli predavanje za starše vrtca in šole z izjemnim predavateljem **Mihom Kramlijem: Radosti in pasti interneta.** Kramli ponovno pride na OŠ Žiri v decembru 2026. Predavanje je bilo dobro obiskano, rdeča nit je bila SPREMEMBA V ODNOSU DO TEHNOLOGIJ, da vsi, ki smo bili **na predavanju, dobimo moč za spremembo in inventuro, kje smo s tehnologijami v naših družinah**, vsak osebno pa se bo odločil, katera bo ta sprememba.

V vseh domovih bi morali **vzpostaviti KULTURO UPORABE TEHNOLOGIJE ter URNIK IN STRUKTURO** uporabe družbenih omrežjih, saj delo vodi v napredek, zabava na spletu pa škoduje in vodi v zasvojenost. Intenzivni dražljaji za otroke so danes že položeni v zibelko, otrok v prvem letu življenja dobi toliko dražljajev kot učenci pred desetimi leti na koncu osnovne šole!

V času od aprila do oktobra smo izvedli tudi delavnice za otroke in mladostnike glede spletnih prevar, preventive pred digitalno zasvojenostjo, vsak mesec pa za otroke in starše pripravimo Pravljično ognjiče. V okviru Tedna podeželja na Loškem smo v soboto, 3. oktobra, na Tržnici izvedli predstavitev projekta Preplet generacij, Pravljično ognjišče in dve delavnici za mladostnike: Ozadje medija – izzivi medijske produkcije, nasilje in prevare. Oktobra in decembra na OŠ pride tudi kriminalistka, ki bo izvedla še nadgradnjo delavnic v neposrednem delu z otroki. V oktobru smo za vse strokovnjake, ki se ukvarjamo z mladimi, izvedli seminar Medijska vzgoja za 21. stoletje. V tem članku predstavljamo nekaj vodilnih misli, ki so nam v podporo.

Tehnologija je danes vseprisotna in potrebna, ima pa fizične posledice. Kot uporabniki tehnologij se moramo zavedati, da DELO S POMOČJO TEHNOLOGIJE NE ZASVOJI, zasvoji pa ZABAVA. Zabava je odmik od obveznosti in oseba izgubi nadzor nad časom in denarjem, pri delu se to ne dogaja.

Zasvajanje se dogaja, ker otrok veča časovno dozo uporabe modernih tehnologij. Ko mu to odvzamemo, se dogaja abstinenčna kriza. Igrice, družbena omrežja morajo imeti časovno strukturo. Zdravljenje digitalne zasvojenosti pomeni, da otrok pozabi stare vzorce obnašanja in spremeni svoj način življenja, kar lahko traja tudi 4 ali 5 let (1.700 dni!).
ČAROBNO ŠTEVILO 1.700 pomeni toliko ponovitev smeha, objemov, iger, sprehodov, branja, drugih realnih aktivnosti. Konkretno to pomeni, če pravljice, branje, živ stik negujemo in jih ponovimo:

- 400-krat: razvijamo domišljijo otrok;
- 500-krat: razvija se sposobnost doživljanja prizorov v možganih;
- 1.000-krat: doživljanje prizorov se krepi, iz njih se pa razvija radovednost; notranji procesi doživljanja prizorov vodijo v razvoj občutkov;
- 1.700-krat: občutke lahko apliciramo in vsi ti koraki so temelj za abstraktno razmišljanje.

Če upoštevamo vse te korake, se otrok razvija v zdravo, odraslo, odgovorno osebo, dobi najboljšo opremo za življenje. In ne pozabimo: starši smo zgled otrokom.

KLJUČNI KORAKI ZA TAKOJŠNJE UKREPANJE

	SPLETNO NASILJE ALI NADLEGOVANJE	KRAJA IDENTITETE ALI UPORABNIŠKEGA RAČUNA	SPLETNA PREVARA
USTAVI	ne odgovarjaj in ne izpolnjuj zahtev storilca!	ne potrjuj sumljivih prijav ali sprememb računa	ne plačuj več, ne posreduj nobenih dodatnih podatkov
SHRANI	shrani sporočila, slike, profile, povezave in čas dogodka	zabeleži opozorila, prijave in spremembe podatkov.	shrani komunikacijo, račune in podatke o plačilu
ZAŠČITI	takoj prekini in blokiraj stik	takoj spremeni geslo; odjavi neznane naprave in vključi večstopenjsko prijavo	takoj obvesti banko ali ponudnika plačilne storitve; preveri možnost ustavitve plačila
POVEJ	povej zaupanja vredni odrasli osebi; odrasli: najprej zaščita, ne očitek!	povej zaupanja vredni odrasli osebi; odrasli: najprej zaščita, ne očitek!	ne skrivaj dogodka; takoj ukrepaj naprej; odrasli: najprej zaščita, ne očitek!
PRIJAVI	po potrebi skupaj vključite platformo, šolo ali pristojne institucije; pri grožnjah, spolnem izsiljevanju ali neposredni nevarnosti ukrepajte takoj!	prijavi prevzem računa ali lažni profil ponudniku storitve in ob resnejši škodi še pristojnim institucijam	Prijavi prevaro ponudniku storitve in po potrebi pristojnim institucijam

SKRIVNOST + PRITISK + NAGLICA + DENAR ALI PODATKI = USTAVI SE IN POVEJ!

Sofinancira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

V dobri družbi je lepše – srečanja za starejše in pomoč na info točki Zavoda Generacije

Prijetna druženja, ustvarjalne delavnice, koristne informacije in prijazna beseda – vse to povezuje aktivnosti Zavoda Generacije, ki starejšim v Žireh ponuja priložnost za druženje, pridobivanje novih znanj ter pomoč pri vsakdanjih izzivih.

Po krajšem poletnem premoru smo v Zavodu Generacije znova zavihali rokave in nadaljevali srečanja za starejše. Naše druženje smo avgusta začeli ustvarjalno, z delavnico ročnih spretnosti, na kateri smo se preizkusili v oblikovanju gline. Nastali so čudoviti izdelki, ob ustvarjanju pa ni manjkalo dobre volje, smeha in prijetnega klepeta.

Septembra smo se posvetili pogovoru in medsebojnemu spoznavanju. Obiskovalci so z nami delili utrinke iz svojega življenja, pripovedovali o družini in izkušnjah ter nam omogočili, da smo se spoznali tudi nekoliko drugače. Prav takšni trenutki nas vedno znova spomnijo, kako dragoceno je, da si vzamemo čas drug za drugega in prisluhnemo zgodbam, ki jih nosi vsak posameznik.

V septembru in oktobru smo priskočili na pomoč tudi pri uporabi digitalnih storitev. Starejšim smo pomagali pri nameščanju aplikacije zVEM, ki omogoča dostop do različnih zdravstvenih storitev in podatkov. Ker je uporaba sodobne tehnologije za marsikoga lahko precejšen izziv, želimo s takšno pomočjo olajšati prve korake v digitalni svet ter spodbuditi večjo samostojnost pri urejanju vsakodnevnih opravkov.

Na vseh srečanjih pa je poleg vsebine pomembno predvsem vzdušje. Ob skodelici čaja, prijazni besedi in dobri družbi čas hitro mine. Veseli nas, da se naši redni obiskovalci radi vračajo, hkrati pa si želimo, da bi se nam pridružili tudi novi obrazi. Vabljeni vsi, ki si želite prijetnega druženja, pogovora ali pa bi radi izvedeli kaj novega o temah, ki zadevajo starejše in njihove svojce.

V prihodnjih mesecih nas čakajo še 4 zanimiva srečanja, katerih teme bodo objavljene na naši FB-strani INFO TOČKA – DNEVNA SOBA in obešene na vratih našega zavoda.

Dobimo se v prostorih Zavoda Generacije na naslovu Trg svobode 8 v Žireh ob 9. uri. Želimo si, da bi bila srečanja dostopna čim večjemu številu starejših. Zato Občina Žiri omogoča tudi brezplačen prevoz s Prostoferjem za tiste, ki sami ne morejo priti na srečanje. Če bi potrebovali prevoz, nas o tem obvestite najpozneje v petek pred načrtovanim srečanjem, da bomo lahko pravočasno uredili rezervacijo.

Info točka – ko potrebujete informacijo ali pomoč

Medtem ko smo s srečanji za starejše poleti za kratek čas počivali, je naša info točka delovala nemoteno. Tudi v poletnih mesecih so se na nas obračali starejši občani in njihovi svojci z vprašanji o pomoči na domu, dolgotrajni oskrbi ter drugih možnostih podpore starejšim.

Vemo, da je včasih težko najti pravo informacijo, razumeti postopke ali ugotoviti, kam se obrniti po pomoč. Zato se trudimo, da vsakemu, ki nas pokliče ali obišče, prisluhnemo in pomagamo po svojih najboljših močeh. Če odgovora ne moremo ponuditi sami, ga usmerimo na ustrezno službo oziroma organizacijo, kjer lahko dobi dodatne informacije.

Občanom pomagamo tudi pri izpolnjevanju različnih obrazcev in vlog, na primer pri vlogi za sprejem v dom za starejše ali pri urejanju dolgotrajne oskrbe. Ob tem pojasnimo posamezne korake in posredujemo pomembne informacije, da je urejanje postopkov čim bolj razumljivo in preprosto.

Zavedamo se, da se za vsakim vprašanjem pogosto skriva osebna zgodba, skrb ali negotovost. Zato nam ni pomembno le, da človek dobi informacijo, temveč tudi, da se počuti slišanega in da ve, na koga se lahko obrne.

Kje nas najdete
- telefon: 070 681 325
- e-pošta: zavodgeneracije

Po telefonu se pogosto dogovorimo tudi za osebno srečanje, saj lahko tako težave podrobneje predstavimo, lažje poiščemo ustrezne rešitve in razjasnimo morebitna vprašanja.

Vabljeni, da se nam pridružite!

V Zavodu Generacije verjamemo, da lahko s prijazno besedo, koristno informacijo in priložnostjo za druženje pomembno prispevamo h kakovosti življenja starejših. Naša vrata so zato odprta vsem, ki potrebujejo pomoč, iščejo informacije ali si preprosto želijo prijetne družbe.

Storitve info točke in srečanja za starejše so v okviru projekta Preplet generacij dostopni brezplačno.

Veselimo se novih srečanj, zanimivih pogovorov in vseh, ki bodo z nami delili še kakšno lepo zgodbo.

Zavod Generacije, Brekovice 3, Žiri

Sofinancira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

Dan, poln spominov, stiskov rok in iskrenih nasmehov

Jesen prinese čarobne trenutke, ki nas napolnijo z navdihom. Jesen kot sončni žarek, ki razsvetli naša jutra in nam vliva optimizem za nov dan.

BARBARA PETERNEL

Zadnjo oktobrsko nedeljo je bilo pod okriljem Krajevne organizacije Rdečega križa Žiri in Občine Žiri organizirano srečanje starejših občanov občine Žiri, ki so dopolnili 80 let in več. Za prijeten začetek srečanja je poskrbel mladi harmonikar Maks Kosmač. Predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Žiri Marija Kokalj je pozdravila vse prisotne in namenila nekaj besed srečanju. Zbrane je nagovoril tudi župan Žirov Franci Kranjc, ki je poudaril pomen takšnih srečanj in druženja starejših, saj so ti s svojim delom ustvarjali našo občino, zato si zaslužijo pozornost in spoštovanje – vsak dan. Občina želi tudi na ta način pokazati, da so starejši pomemben del lokalne skupnosti, njihove izkušnje, znanje in življenjska modrost pa imajo posebno vrednost. Občane je pozdravila tudi Magda Blaznik, predsednica RKS Območnega združenja Škofja Loka, in ob tem povedala, da je letošnje leto posebno, saj se zaznamuje že 160 let delovanja Rdečega križa, na Škofjeloškem pa sto let, in dodala, da je temu posvečeno več dogodkov. Anuška Kavčič, predsednica Društva invalidov Žiri, pa je na kratko predstavila delovanje društva in aktivnosti, ki so povezane z društvom. Po glasbenem vložku na harmoniki je spregovorila Janja Pečelin, vodja Zavoda Generacij, in na kratko predstavila pravice starejših ter možnosti in načine za njihovo uveljavljanje. Skrb za starejšega svojca ali zase prinese veliko vprašanj. Kako urediti pomoč? Katere storitve so na voljo? Kam poklicati? Kako izpolniti vlogo? Udeleženci so prejeli nekatere odgovore na zastavljena vprašanja in povabilo, da jih obiščejo, če potrebujejo pomoč.

Dobrodošla pomoč pridnih prostovoljk na srečanju
Foto: Tanja Mlinar

Uradnemu delu je sledilo kosilo in sproščen klepet s starimi znanci, v katerem so spregovorili in obudili misli na pretekli čas, na lepe in manj lepe dogodke, ter izmenjali spodbudne besede za prihajajoče dni. Srečanja se je udeležilo 130 starejših občanov. Strnjene misli ob srečanju in druženju so naši krajani ponesli prešerne volje domov z nageljnom v rokah in nam ob slovesu zaupali, da si tako prijetnih srečanj želijo tudi v prihodnje. Zahvala velja vsem nastopajočim, organizatorjem in udeležencem, ki so s svojo prisotnostjo prispevali k prijetnemu, srčnemu in medgeneracijsko bogatemu dogodku.

Pohod okrog Žirov

BARBARA PETERNEL

Planinsko društvo Žiri je organiziralo že 44. Pohod okrog Žirov, izvedli so ga zadnjo nedeljo v oktobru. Pohod se je začel ob 8. uri izpred Zadružnega doma Žiri. Pot je pohodnike vodila v smeri Vrsnika, potem na Govejk ter skozi Ledine na Mrzli vrh. Pohoda se je udeležilo 35 planincev, kasneje so se jim pridružili tudi štirje kolesarji. Za varno pot in primerno hitrost pohodnikov so skrbeli vodniki Planinskega društva Žiri. Na poti so se lahko okrepčali s čajem in drugimi priboljški, v prijetnem vzdušju in lepem vremenu so pohodniki zaključili pot pri planinski koči Mrzl'k, kjer so prejeli topel obrok.

Pohodniki ob čaju Foto: Irena Sedej

Uspehi na skakalnicah in delo doma

Jesenski del sezone je v SSK Norica Žiri minil v znamenju vrhunskih športnih dosežkov, uspešne organizacije tekmovanj in številnih aktivnosti, s katerimi skrbimo za razvoj skakalnega športa v Žireh.

LEON ŠIKOVEC

Naše tekmovalke in tekmovalci so tudi letos znova opozorili nase doma in v tujini. Ema Klinec je z zmago in osvojitvijo rumene majice na zadnji tekmi poletne velike nagrade potrdila, da ostaja v samem svetovnem vrhu ženskih smučarskih skokov, odlične nastope pa je nadaljevala tudi Nika Vodan. Ta je bila dvakrat druga na tekmah serije Intercontinental Cup v avstrijskem Stamsu, uspešno pa je nastopala tudi kot članica slovenske mešane reprezentančne ekipe. Na tekmi velike nagrade je Slovenija v postavi Nika Vodan, Timi Zajc, Nika Prevc in Domen Prevc osvojila odlično drugo mesto. Lep uspeh je prineslo tudi člansko državno prvenstvo v Kranju, kjer sta Ema Klinec in Nika Vodan poskrbeli za dvojno zmago Norice, srebrno medaljo pa so v mešani ekipni konkurenci osvojili Ema Klinec, Nika Vodan, Rok Oblak in Jakob Mivšek. Med posamezniki je do petega mesta skočil Rok Oblak. Za dobrimi rezultati stojijo številne ure treningov in priprav. Del teh so bile tudi skupne priprave v Planici, kjer so naši športniki pilili formo pred nadaljevanjem sezone in utrjevali povezanost, ki je že vrsto let ena izmed odlik kluba.

Klubske priprave v Planici Foto: SSK Norica Žiri

Skrb za športno infrastrukturo

Pestro je bilo tudi na organizacijskem področju. V Žireh smo uspešno gostili tekmovanji za Pokal Argeta na skakalnicah HS 29 in HS 66, organizirali pa smo tudi državno mladinsko prvenstvo do 20 let v Kranju. Organizacija takšnih dogodkov zahteva veliko prostovoljnega dela, zato gre zahvala vsem članom kluba, staršem, sodnikom in drugim sodelavcem, ki prispevajo svoj čas in energijo. Pomemben del delovanja kluba ostaja tudi skrb za športno infrastrukturo. V poletnih mesecih smo zamenjali razsvetljavo na naletih skakalnic HS 18 in HS 29 ter izvedli čiščenje obrežnega grmovja ob Račevi. Takšne akcije morda niso najbolj opazne na zunaj, so pa ključne za varno in kakovostno delo naših športnikov. Ponosni smo tudi na to, da ime SSK Norica Žiri danes nosijo skakalci in skakalke po slovenskih in mednarodnih prizorišči. Nalepke našega kluba na smučeh tekmovalcev so simbol dolgoletnega dela številnih generacij članov, trenerjev in prostovoljcev, ki so soustvarjali zgodbo žirovskih skokov.

Dodatno spodbudo za nadaljnje delo predstavlja tudi dejstvo, da smo bili ponovno uspešni na razpisu NLB Šport mladim. NLB že nekaj let podpira SSK Norica Žiri in številne športne klube po Sloveniji. Namen projekta je spodbujanje zdravega življenjskega sloga, gibanja na prostem, spoštovanja, fair playa in ekipnega duha med mladimi, kar so tudi vrednote, ki jih v našem klubu vsakodnevno prenašamo na nove generacije športnikov.

V SSK Norica Žiri verjamemo, da so vrhunski rezultati pomembni, še pomembnejše pa je okolje, v katerem odraščajo mladi športniki. Prav zato ostajamo zavezani razvoju domačega skakalnega centra, kakovostnemu delu z mladimi ter ohranjanju športne tradicije, na katero smo v Žireh lahko ponosni.

30 let tradicije
30 let tradicije
POGREBNE STORITVE
hipnos d.o.o.
051/ 620-699
Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.
POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si
www. hipnos. si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

Na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo

Žirovski floorballisti Maks Mlinar, Vid Kokalj, Taj Tinauer in Gal Markelj so v začetku septembra z reprezentanco Slovenije U19 v Estoniji nastopili na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2027, ki bo v Latviji.

NIVES MARKELJ

Vsi štirje so floorball začeli igrati že zgodaj. Vid, Maks in Gal kot petletniki v vrtcu, Taj pa v prvem razredu osnovne šole. V skupnih enajstih letih treningov in tekmovanj v Floorball klubu Žiri in Polanski bandi so postali dobri prijatelji, zato so se septembra še toliko bolj z veseljem odpravili na letalo namesto v šolo.

Med Žirovci je največ izkušenj v Estonijo prinesel Taj, ki je z reprezentanco nastopil že lani na svetovnem prvenstvu v Švici. Ostali trije so bili na tako velikem tekmovanju prvič. »V reprezentanco smo prišli s trdim delom ter z resnostjo in željo, ki smo jo pokazali na treningih,« pravi Maks. Slovenska reprezentanca se je v Estoniji pomerila s petimi nasprotniki. Proti Madžarski so izgubili, z Avstrijci pa izenačili rezultat. Nato sta sledili prepričljivi zmagi: Ukrajino so prepričljivo premagali s 7 : 0, Veliko Britanijo pa z 10 : 0. Najbolj jim bo ostala v spominu tekma z Ukrajino. »To je bila naša prva zmaga, pa še gola nismo prejeli. To nam je dalo dodatno motivacijo za naslednje tekme,« se spominja Taj. Na isti tekmi je Vid, ki igra v obrambi, zadel gol, ki ostaja njegov najljubši trenutek tekmovanja. Na svetovno prvenstvo se fantje žal niso uvrstili, saj so osvojili nehvaležno tretje mesto. Za vstopnico so se borili vse do zadnje tekme z Estonijo. Slovenci so vodili vse do tretje tretjine, nato pa so domačini izenačili in v zadnji minuti zadeli še odločilni gol ter zmagali z rezultatom 2 : 1. »Popustila nam je koncentracija. Smo še zelo mlada ekipa, nasprotniki pa so bili starejši in bolj izkušeni, kar je v ključnih trenutkih odločilo,« pojasni Taj. Vzdušje na tekmah je bilo izjemno, še posebej na zadnji. »Tribune so bile polne, navijači glasni, vzdušje pa odlično do zadnje minute,« pravi Gal. »Poseben občutek je, ko veš, da so prišli navijači iz Žirov in Poljanske doline tako daleč samo zato, da nas spodbujajo.«

Maks Mlinar, Vid Kokalj, Taj Tinauer in Gal Markelj s člani slovenske mladinske reprezentance U19 Foto: Nives Markelj

Fantje so enotni, da je ekipni duh najpomembnejša sestavina velikih tekmovanj. »Ponosen sem na celotno ekipo, ker se med sabo spodbujamo in podpiramo, kar se vidi tudi v igri,« pravi Taj. Maks dodaja, da je skušal na igrišču pokazati vse, kar zna, s klopi pa je bodril soigralce. Gal, ki je igral v napadu, je najbolj ponosen na to, da je sploh lahko prvič oblekel reprezentančni dres in zaigral za Slovenijo. Po prvotnem razočaranju so fantje strnili vtise zelo optimistično: »Dobri rezultati pridejo le s trdim delom in veliko treningi. Boriti se moramo do zadnje sekunde, ne glede na to, kdo stoji na drugi strani,« pravi Taj. Gal dodaja, da je zelo pomembno vzpostaviti dobro vzdušje v ekipi, kjer se igralci in trener med sabo razumejo. Vid pa je spoznal, da ima še veliko rezerv: »V novo sezono grem z mislijo, da bom moral še veliko trenirati.«

Cilji za naprej so jasni. Vsi bi radi znova oblekli reprezentančni dres in se na naslednjih kvalifikacijah še bolj izkazali. Taj si želi nekoč zaigrati tudi v članski reprezentanci, Gal pa bi rad floorball preizkusil v tujini, na Češkem ali Švedskem.

TURNIR DOBIL VELEMOJSTER JAN ŠUBELJ

Počasi se končuje 10., jubilejna sezona šahovskih turnirjev za Pokal Poljanske doline (PPD). Peti od šestih turnirjev letošnje serije se je igral v soboto, 17. oktobra, v restavraciji Sklednik. Zmagovalec žirovskega turnirja je 22-letni velemojster Jan Šubelj, sicer tudi stalni član slovenske reprezentance. Na odru za zmagovalce sta se mu pridružila še Leon Mazi in Evald Ule. V konkurenci veteranov (65+) je slavil Leon Mazi, med mladimi do 15 let Leonard Belyaletdinov, med igralci z ratingom do 2000 Silvo Kovač in med nastopajočimi iz UE Škofja Loka Simona Orel Mušič. Med domačimi šahisti (Žirovci) pa je bil najuspešnejši Roman Trček. Turnir je bil že 68. po vrsti za PPD. Prizorišča turnirjev so bila na 19. različnih lokacijah po UE Škofja Loka in širše. Restavracija Sklednik je edina lokacija, ki je gostila turnir v vseh desetih sezonah. Na turnirjih v Žireh je bila letos rekorda udeležba, 37 šahistov. **M. K.**

Šahovski turnir v Žireh
Foto: Marko Kavčič

Najboljša Slovenka na maratonu

Saša Pisk, 41-letna Idrijčanka, ki živi v Žireh, je bila najboljša Slovenka na Ljubljanskem maratonu, ki šteje za slovensko prvenstvo.

KLARA MRAK

Saša Pisk je že lani, ko je tekla 2;46:12, prišla do drugega naslova slovenske maratonske prvakinje. Prvič ji je, prav tako v Ljubljani, to uspelo leta 2019. Tudi lani je bila v absolutni konkurenci, tako kot letos, sedma, a je lani tekla precej hitreje. Letos je ciljno črto prečkala v času 2;49:38. »Vsakih pet kilometrov sem se ukvarjala z mislijo, ali nadaljujem ali odstopim. Pa sem se vseeno borila in osvojila naslov slovenske prvakinje. Tudi čas ni slab, čeprav sem bila spomladi že hitrejša. Jesen se mi nekako ni izšla,« je povedala Saša Pisk. »Letos je bilo zelo naporno predvsem v psihičnem smislu, saj nisem bila najbolje pripravljena,« je na cilju za Sportklub povedala Piskova, ki se s tekom ne ukvarja profesionalno, ampak rekreativno. »Če ne bi bilo mojih, ki so me spodbujali ob progi, ne vem, ali bi vztrajala. Najprej so me čakali na 20. kilometru. Vedela sem, da bodo tudi na 30. kilometru, zato sem si rekla, da do tja moram priti. Ko sem bila tam, sem si rekla, da do konca ni veliko in sem šla. Vztrajala sem do konca in prišla do cilja.« Piskova je prvi maraton pretekla leta 2018 s časom 3;07:10, do zdaj pa je 42-kilometrsko preizkušnjo pretekla sedemkrat.

Saša Pisk je znova postala državna maratonska prvakinja.
Foto: Peter Kastelic / STA

Markov tek na Mrzli vrh

Tek prireja Planinsko društvo Žiri v spomin na priznanega žirovskega alpinista Marka Čara (1969–2000).

BARBARA PETERNEL

Podelitev medalj članom: 1. Luka Tavčar, 2. Benjamin Mlakar in 3. Miha Primožič.
Foto: Mitja Peternel

Marka Čara je z gorami in zimskimi športi že v otroštvu seznanila družina. Z alpinizmom se je začel ukvarjati leta 1987, resneje dve leti kasneje. Bil je vsestranski alpinist, ledni plezalec in alpinistični deskar. Opravil je zahtevne zimske in solo ponovitve v slovenskih gorah. S svojimi zahtevnimi vzponi, prvenstvenimi smermi in drznimi spusti je pustil pomemben pečat v slovenskem alpinizmu.

Posebej je izstopal kot pionir alpinističnega deskanja, pri katerem je dosegel vrhunske rezultate doma in v tujini. Za svoje dosežke je bil trikrat izbran za najboljšega slovenskega alpinističnega smučarja, in sicer v letih 1993, 1995 in 1998. Največji uspeh na področju alpinističnega deskanja je dosegel 1995, ko je kot član odprave SKI 8000 z Iztokom Tomazinom opravil smučarski/deskarski spust z osemtisočaka Gašerbrum I. (Karakorum). Z 8068 metri nadmorske višine sta se po Japonskem ozebniku v severni steni spustila v bazni tabor I – Iztok Tomazin s smučmi, Marko Čar pa z desko, kar velja za izjemen dosežek v svetovnem merilu. Šlo je namreč za takrat najzahtevnejši smučarski/deskarski spust z vrha. Umrl je med helikopterskim prevozom v ljubljanski klinični center po nesreči v zaledenelem slapu Aquamarin v Logarski dolini.

Letošnji 26. Markov tek je potekal v smeri Mrzlega vrha do planinske koče PD Žiri Mrzl'k. Začetek teka je bil na Ledinici, udeležilo se ga je 40 tekačev različnih kategorij, od najmlajših do veteranov.

Letošnji 26. Markov tek, zadnjo septembrsko nedeljo, je potekal v smeri Mrzlega vrha, do planinske koče PD Žiri Mrzl'k. Začetek teka je bil na Ledinici, udeležilo se ga je 40 tekačev različnih kategorij, od najmlajših do veteranov. Najboljši čas je dosegel Luka Tavčar, saj je dolžino proge 4,2 kilometra in 435 metrov višinske razlike pretekel v času 23,36. Tekmovalci so se izkazali, saj so vsi uspešno pretekli zastavljeno progo.

Gorski tek so popestrili tudi otroci, ki so pod kočo na Mrzlem vrhu odtekli dva krajša teka, katerih trasa je bila prilagojena starosti otrok. Vzporedno s tekom je bil organiziran tudi pohod. Udeleženci so prejeli zasluženo malico, hkrati pa so bili udeleženi pri žrebanju praktičnih nagrad. Vsi obiskovalci pa so bili nagrajeni s prekrasnimi razgledi na okoliška pobočja v jesenskih barvah.

POGREBNIK d.o.o.
z vami že 30 let
poslovna enota:
Šutna 11, 4209 Žabnica
24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:
041 624 685
ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE ŽIRI
www.pogrebnik.si

cvetličarna DALIJA
pri pokopališču v Žabnici
070 443 902
cvetlicarna@pogrebnik.si
Cvetličarna Dalija

IZKOPI IN UREJANJE OKOLICE
031 223 091
· TLAKOVANJE
· UREJANJE VRTOV
· IZKOPI Z MINI BAGROM

Žiro-zmajke najboljše v državi

Ekipa Žiro-zmajke iz Športno-kinološkega društva Žiri je v konkurenci dvanajstih ekip zmagala na 28. Memorialu Boža Talana, tradicionalnem tekmovanju reševalnih trojk s psi.

Žiro-zmajke na zmagovalnem odru 28. Memoriala Boža Talana
Foto: arhiv društva

JANA JENKO

Tanja Ficko Trček s psičko Gino, Lidija Nagode s psom Dukom in Larisa Bogataj s psom Sharkyjem, članice ekipe Žiro-zmajke iz Športno-kinološkega društva Žiri, so v konkurenci dvanajstih ekip iz vse Slovenije zmagale na 28. Memorialu Boža Talana. Tradicionalnega tekmovanja, ki ga pripravlja Kinološka zveza Slovenije preko Komisije za reševalne pse v organizaciji Enote reševalnih psov SAR.SI, so se člani Športno-kinološkega društva Žiri udeležili že lani in tekmovanje zaključili na tretjem mestu, letos pa je povsem ženska ekipa stopila na najvišjo stopničko.

Na tekmovanju, kjer šteje znanje vsakega reševalnega para, veliko pa je odvisno tudi od sodelovanja celotne ekipe in tega, kako se njeni člani med seboj dopolnjujejo, so se Žiro-zmajke pomerile s trojkami iz različnih društev Enote reševalnih psov Slovenije: »Tekmovanje je vključevalo iskanje pogrešanih oseb v ruševini, gozdu in ob poti, orientacijo, prvo pomoč ponesrečencu, poslušnost ter premagovanje ovir. Posebnost so bile tudi naloge, pri katerih sta bili vlogi vodnika in psa obrnjeni, kar je zahtevalo precej iznajdljivosti. Najzahtevnejše je bilo iskanje v ruševini, kjer smo morale poleg dela s psi paziti tudi, da druga druge nismo izgubile izpred oči. Pri tem sta bila še posebej pomembna dobra komunikacija in usklajeno delo,« je povedala Tanja Ficko Trček in dodala, da so bile zmage res iskreno vesele: »Zmaga nam pomeni ogromno, to je res zgodovinski uspeh našega društva in dokaz trdega dela vseh nas. Vsak teden imamo vaje iz iskanja in vaje iz ovir, ta uspeh pa je dokaz, da delamo dobro, da imamo super mlado ekipo za seboj, in to nam daje spodbudo, da delamo tako še naprej.« V Športno-kinološkem društvu Žiri se nameravajo memorialnega tekmovanja udeležiti tudi prihodnje leto, morda le v nekoliko drugačni zasedbi. O novi zmagi sicer ne razmišljajo, saj jim največ pomenita sodelovanje in nabiranje novih izkušenj, če jim ob tem uspe še zmagati, pa toliko bolje.

Kljub izjemnemu uspehu pa člani društva ne počivajo, saj jih do konca leta čaka še izvedba izpitov za reševalne pse, opravljanje letne preizkušnje za uvrstitev v enoto za iskanje pogrešanih oseb, udeležili pa se bodo tudi zaključne vaje celotne enote reševalnih psov Slovenije.

Šport in teden otroka

Vrtčevsko leto so v Vrtcu Žiri začeli s spoznavanjem športov, pohodi za Male sončke in vseslovensko akcijo vrtčevskih tekov, z različnimi aktivnostmi pa zaznamovali tudi teden otroka.

JANA JENKO

Mesec september, ki so ga najmlajši začeli z odkrivanjem vrtčevskih prostorov in družbe novih prijateljev, je bil namenjen spoznavanju nogometa in juda ter športnim aktivnostim, saj so opravili prve pohode v okviru projekta Mali sonček in se z veseljem pridružili vseslovenski akciji vrtčevskih tekov, ki jo pod sloganom Začni mlad, tekmuj pošteno pripravlja Atletska zveza Slovenije. Pri teku so sodelovali otroci vseh vrtčevskih skupin, za ogrevanje je poskrbela Katja Rakušček iz SportKa, v tekaških copatih pa sta se najmlajšim pridružila tudi ravnatelj Osnovne šole Žiri Andrej Novljan in pomočnica ravnatelja Andreja Oblak Kavčič.
V Tednu otroka so najmlajši s pomočjo živalic spoznavali pozdrave, osvajali gibanje, prstne igre in bibarije, malo starejši so se odpravili na animiran sprehod ob reki, uživali na igralnem dnevu, se razmigali ob pravljični jogi, zamenjali igralnice, spoznavali delo gasilcev PGD Žiri in PGD Dobračeva, starejše otroke pa je obiskal terapevtski kuža Nacho. V tednu trajnostne mobilnosti

Muzikalčke in Navihančke je obiskal terapevtski kuža Nacho.
Foto: arhiv vrtca

so se predšolski otroci preizkusili še na kolesarskem poligonu ter se odpravili na pohod, ki so ga na Žirku zaključili s podelitvijo odsevnikov. Z zanimanjem pa so otroci spoznavali tudi svet kulture ob lutkovnem abonmaju in urah pravljic v Krajevni knjižnici Žiri, starejši otroci so si v okviru filmske vzgoje v Kinu Žiri ogledali film Ernest in Celestina, predšolski otroci pa so se odpravili na operno predstavo v ljubljansko Opero in na sprehod po Ljubljani.

Barvita jesen v vrtcu

Začetek leta v Vrtcu pri sveti Ani je bil barvit kot jesen, ki so jo spoznavali skozi zgodbe in doživetja, ter poučen ob zgodbah o zdravih zobeh in delu gasilcev.

JANA JENKO

Z veliko veselja in radovednosti so v novo vrtčevsko leto zakorakali otroci v Vrtcu pri sveti Ani, ki so z župnikom Andrejem Jemcem v cerkvi na Dobračevi pripravili kratko sveto mašo s prošnjo za uspešno šolsko leto, otroci pa so jo obogatili s petjem, zahvalami in prošnjami.
Lepe jesenske dni so izkoristili za kostanjev piknik in sprehode, preko pesmi, umetnosti, pogovora, branja knjig in slikanic pa spoznavali značilnosti jeseni. Uspešno so izpeljali tudi jesenski kros, od ogrevanja z gibalno igro do teka in teka čez ovire v treh starostnih kategorijah, za opravljeno preizkušnjo pa so prav vsi udeleženci prejeli pohvale. V Tednu otroka so spoznavali moč bontona, si ogledali predstavo Dobro jutro, dober dan ter se mojstrili v pozdravljanju, v družbi zobne asistentke pa utrjevali znanje o ustni higieni, ustrezni prehrani in umivanju zob. V oktobru,

V mesecu požarne varnosti so obiskali gasilce PGD Dobračeva.
Foto: arhiv vrtca

mesecu požarne varnosti, so obiskali gasilce PGD Dobračeva, spoznali njihovo delo in opremo ter se preizkusili na gasilskem poligonu, ki jih je tako navdušil, da bi vsi radi postali gasilci. Z veseljem so prisluhnili pripovedovalki Maji in pravljici Medved išče pestunjo, si ogledali predstavo Zajčkov zvonček in v oktobru, mesecu rožnega venca, skozi igro iskanja in nizanja kroglic spoznavali molitev rožnega venca.
Veselijo pa se tudi novembra, ko bodo sodelovali na prazničnem prižigu lučk, starejši otroci pa bodo preživeli nepozabno noč v vrtcu.

Absolutni balkanski prvak

Trenutno daleč najboljši slovenski orientacist Mark Bogataj je na letošnjem balkanskem prvenstvu v Zlatiboru v Srbiji septembra postal absolutni balkanski prvak na srednji razdalji.

Mark Bogataj je orientacijski balkanski prvak na srednji razdalji.
Foto: Tomas Bubela

JOŽE STANONIK

Orientacijski tek je športna panoga, v kateri tekmovalci s pomočjo kompasa in posebnega zemljevida iščejo kontrolne točke na večinoma nepreglednem terenu. Uspeh je odvisen tako od telesne pripravljenosti kot od orientacijskih sposobnosti, hitrosti odločanja in izkušenj pri gibanju po neznanem, pogosto težje prehodnem terenu. Tekmovanja večinoma potekajo v gozdovih, pa tudi na drugih naravnih terenih. Šport se je konec 19. in v začetku 20. stoletja razvil v Skandinaviji, od koder se je razširil po Evropi in drugih delih sveta. Danes ima številne privržence tako v Evropi kot tudi v obeh Amerikah, Avstraliji in Aziji. Pomemben del slovenske orientacijske zgodbe že vrsto let predstavljajo tudi Žirovci, med njimi številni nekdanji in sedanji dijaki Gimnazije Jurija Vege v Idriji. Prav v srednješolskih letih so mnogi med njimi spoznali ta šport, uspešno nastopali na domačih in mednarodnih tekmovanjih, nekateri pa so se pozneje uveljavili tudi na svetovni ravni. Trenutno daleč najboljši slovenski orientacist Mark Bogataj je na letošnjem balkanskem prvenstvu v Zlatiboru v Srbiji septembra postal absolutni balkanski prvak na srednji razdalji. Na tekmovanju so nastopili najboljši orientacisti iz devetih balkanskih držav. Podobno kot alpsko smučanje ima tudi orientacijski tek več disciplin, med katerimi so srednja razdalja, dolga razdalja in sprint. Mark je postal balkanski podprvak še v dveh disciplinah, in sicer na dolgi razdalji in v najkrajši disciplini sprint izvedba. Tudi na ekipni tekmi, ekipe so jo sestavljali po trije najboljši iz posamezne države, so Slovenci dosegli, da je na podelitvi za tretje mesto zaplapolala slovenska zastava. Prav zaradi te tekme se je na tekmovanje odpravil še en Žirovec, Simon Stanonik, in tako z Markom prispeval levji delež k ekipnemu uspehu. Mark je s svojimi vrhunskimi rezultati postal najuspešnejši atlet letošnjega balkanskega prvenstva!

Vrhunska priprava in odlični rezultati niso ostali skriti niti v zibelki te discipline, saj oba atleta že od leta 2022 nastopata na mednarodnih klubskih tekmovanjih v barvah švedskega kluba in se tako od junija do oktobra večkrat odpravita v Skandinavijo in dodata pomemben delež k ekipnim uspehom kluba.

Trgocev

NOVI AMBIENTI IN VELIKA IZBIRA NOVIH SERIJ PLOŠČIC

Trgocev d.o.o, Obrtna cona Logatec 25, 1370 Logatec · Tel: 01 75 42 485
info@trgocev.com · www.trgocev.com · Delovni čas: pon-pet: 8-18, sob : 8-13

V osrčju vzhodne Afrike

Potopisno predavanje Zvoneta Žigona je obiskovalce popeljalo v osrčje vzhodne Afrike, med prostrane savane, pod mogočni Kilimandžaro in na bele peščene plaže Zanzibarja.

JANEZ ŽAKELJ

Nekdanji novinar, raziskovalec slovenskega izseljenstva, diplomat in strasten popotnik je na zanimiv in slikovit način predstavil svojo nepozabno afriško pustolovščino.

Osrednji del predavanja je bil posvečen vzponu na Kilimandžaro, najvišjo goro afriške celine. Kot je poudaril predavatelj, za uspešen vzpon ni nujno biti alpinist. Pot do 5895 metrov visokega vrha zahteva predvsem vztrajnost, dobro telesno pripravljenost in veliko odločnosti. S poslušalci je delil izkušnje večdnevnega vzpenjanja skozi različne podnebne pasove, od bujnega tropskega gozda do skoraj lunarne pokrajine pod zasneženim vrhom.

Predavanje je obogatilo tudi pripovedovanje o srečanjih z domačini. Posebej zanimive so bile zgodbe o Masajih, enem najbolj prepoznavnih afriških ljudstev, ki še danes ohranjajo številne tradicionalne običaje. Ob fotografijah življenja v njihovih vaseh so obiskovalci lahko začutili utrip vsakdana daleč od sodobnega sveta.

Potopisno predavanje Zvoneta Žigona je obiskovalce popeljalo v osrčje vzhodne Afrike. Foto: Zvone Žigon

Po uspešno osvojenem Kilimandžaru je sledil fotosafari v narodnih parkih Tanzanije. Prikazane fotografije levov, slonov, žiraf, zeber in drugih divjih živali so navdušile občinstvo ter pokazale, zakaj Tanzanija velja za eno najprivlačnejših afriških destinacij za ljubitelje narave. Med bolj zabavnimi utrinki je bila tudi zgodba o plezanju na dvanajstmetrsko palmo, ki je med poslušalci izvabila nemalo smeha.

Potovanje se je zaključilo na Zanzibarju, kjer je predavatelj po napornih dneh raziskovanja užival v tropskem vzdušju in čudovitih obalah Indijskega oceana.

V KUD Anton Jobst smo prepričani, da smo obiskovalcem ponudili več kot le turistični vpogled v Tanzanijo. Bilo je navdihujoče pričevanje o tem, kako lahko človek tudi po petdesetem letu uresniči dolgoletne sanje in se poda na pot, ki mu za vedno ostane v spominu.

Ratačenjada letos v Žireh

Ratačenovi z Ledinice smo prvo rodbinsko srečanje pripravili leta 2009 pri Markotu na Dolenjskem, letos pa smo se zbrali v Pustotniku v Žireh.

ALOJZ DEMŠAR

Del udeležencev Ratačenjade si je ogledal Muzej Žiri. Janko Demšar (roj. 1952 v Buenos Airesu) ob čevljarski zbirki pojasnjuje orodja in delo čevljarja, kot ga je spoznal v delavnici svojega očeta Frenca, v Žireh izučenega čevljarja.
Foto: Alojz Demšar

Ratačenovi z Ledinice: Frenc pa Tone, Lojze, Janko, Mici, Milan, Rezka, Ivanka, Stanko Demšar so bili rojeni med letoma 1915 in 1930. Toneta in Lojzeta je vzela vojna, drugih sedem si je ustvarilo družine v Sloveniji, Kanadi in Argentini. Njihovih 21 otrok je bilo rojenih med 1946 in 1972. Prvega vnuka smo dobili leta 1970, do leta 2008 skupaj 42. Prva pravnukinja se je rodila leta 2004, ali bo pravnukov 84, bomo videli čez leta. Od prve generacije sta med nami Ivanka in Stankova žena Tinka. Vse sorodstvo zdaj živi v desetih državah Evrope in obeh Amerik. Kako ohraniti stike, si pogledati v oči, se objeti in poslušati smeh ljudi, s katerimi si delimo gene in spomine prednikov? Facebooki niso dovolj.

Prvo rodbinsko srečanje smo pripravili leta 2009 pri Markotu na Dolenjskem, sledile so vsakoletne Ratačenjade pri Ratačenu na Ledinici, v Pristanu na Selu, pri Metki v Konjeniškem centru Starošinci na Ptujskem polju, v Pustotniku v Žireh ... Zbralo se nas je med 50 in 70. Leta 2010 je bilo na Ratačenjadi osem sorodnikov iz Kanade, prišli so še večkrat, prihajali so tudi potomci Frenca iz Argentine, najstarejšega iz prve generacije.

Ratačenjada 2026 je bila v začetku septembra v Pustotniku v Žireh. Prišlo nas je čez 50. Bila je argentinsko obarvana, saj smo pozdravili kar dvanajst argentinskih sorodnikov, nekateri med njimi zdaj živijo v Španiji, Andori in Švici. Po pozdravljanju, pogovorih vsakega z vsakim, septembrskem kopanju v Sori in obisku žirovskega muzeja je sledil argentinski večer. Začel se je s pesmijo Julia Cesarja Pereza, Argentinca z baskovskimi korenimi, moža Ane Demšar (roj. 1958 v Buenos Airesu). V pesmi smo izvedeli, da bo s seboj odnesel v zaprtem kozarčku prgišče slovenske zemlje, ki mu bo vez z domovino ženinih staršev in mu priklicala spomine na prvi obisk Slovenije. Nato so Marija, Irma, Vilma, Tjaša in Dita s projekcijo predstavile svoj obisk pri sorodnikih v Argentini jeseni 2025. Ogledale so si Buenos Aires, odletele v Ande, k slapovom Iguaçu, v Patagonijo in na Ognjeno zemljo. Videle so kondorje, vladarje andskih višav, in nam pokazale njihove fotografije ob spremljavi davne andske melodije El condor pasa (Ko kondor leti, vsem zastane dih). Pile so čaj mate in morda tudi jedle calafate, jagode andskega češmina. Patagonski pregovor namreč pravi, da kdor pije čaj mate in jé calafate, ta se bo vrnil (v Patagonijo). In po njihovem navdušenju sodeč, bi se z veseljem vrnile. In čisto na koncu so srečne srečno prispele domov.

V topli poletni septembrski noči smo se razšli. Ob letu osorej se spet srečamo, na Ratačenjadi 2027, smo si obljubili.

HIPLEX
Hiplex d.o.o., Todraž 14, 4224 Gorenja Vas

PROSTA DELOVNA MESTA:

- **MATERIALIST (m/ž) – priprava in oskrba proizvodnje z materiali.**
- **PROIZVODNI DELAVEC (m/ž) – delo v proizvodnji plastičnih izdelkov.**

IŠČEMO NOVE SODELAVCE V PROIZVODNJI

Od kandidatov pričakujemo:
- odgovornost, natančnost in zanesljivost,
- pripravljenost na timsko in izmensko delo,
- delovne izkušnje so dobrodošle, niso pa pogoj.

Nudimo:
- redno zaposlitev v stabilnem podjetju,
- urejeno delovno okolje,
- redno plačilo in možnost dolgoročnega sodelovanja,
- uvajanje in usposabljanje za delo.

PRIDRUŽITE SE EKIPI HIPLEX!

Prijave in informacije: HIPLEX d.o.o. / E-pošta: info@hiplex.si / Telefon: 041 525 168

Šestdesetletnica zaključka osnovne šole

Že kar petnajst let je minilo, kar je naša generacija na srečanju praznovala šestdesetletnico življenja, sedemdeseto pa smo morali izpustiti zaradi epidemije covida-19. Zato smo letos spet povabili na srečanje nekdanje sošolke in sošolce ter krajane Žirov, za katere smo vedeli, da so naši vrstniki.

MARIJA KOKALJ

Proslavili smo šestdesetletnico zaključka osnovne šole Foto: Foto Viktor

Zbralo se nas je 38, to je polovica povabljenih, in si z veseljem stisnili roke v pozdrav. Ni manjkalo tudi presenečenj. V zadnjih 15 letih se je vsakemu izmed nas zgodilo mnogo stvari, dobrih in slabih, ki so komu lahko bistveno spremenile življenje. Naš videz se je »malo« spremenil. Tudi seznam povabljencev se je skrajšal, ker nekaterih žal ni več med nami. V obdobju od 1966, ko smo končali osnovno šolanje, smo izgubili dvajset vrstnikov. Na srečanju, ki je bilo sproščeno in domače, smo jim namenili spoštljiv spomin in delili med sabo tudi kako zgodbo, povezano z njimi. Kadar se srečamo na obletnicah, vedno pridejo na vrsto zgodbe iz šolskih dni, prijateljevanja iz dijaških let, služenja vojaščine v JLA, izkušnje pri iskanju zaposlitev, spomini na pretekla srečanja. Zdaj so prišli na vrsto pogovori tudi o zdravstvenih težavah in spopadanju z njimi ter življenje upokojencev.

Ob vstopu v žirovsko osnovno šolo smo bili dokaj številna generacija. Nas, prvošolčke, sta poučevali Nežka Mlakar (en razred dopoldne in enega popoldne) in Mija Bogataj, kasneje poročena Justin. Od 1. do 6. razreda smo bili v treh oddelkih, v 7. in 8. razredu se je že poznal osip in nastala sta dva razreda, ki sta ju vodila razrednika Lidija Primožič in Darij Erznožnik. Do zaključka 5. razreda nas je večina hodila v šolo popoldne, in sicer dva oddelka, dopoldne pa eden. V tem so bili oddaljeni učenci in otroci uslužbencev, ki so bili v službi samo dopoldne. Šolski okoliš je bil večji in ni bilo nobenih šolskih prevozov. Velikokrat so se v razredu okrog peči sušila mokra oblačila sošolcev, ki so s hribov okrog Žirov ter bolj oddaljenih vasi in zaselkov pripešačili v šolo v dežju ali snegu. Naj omenim še zanimivost našega šolanja v 4. razredu. Po prvem polletju so en popoldanski oddelek razdelili (razrednik Franci Čeplak je postal ravnatelj) in smo šolsko leto dokončali v dveh razredih, v katerih je bilo več kot štirideset učencev, tudi nekaj več let starejših od nas, ker so ponavljali. Poučevali sta nas učiteljici Ivanka Šuler in Katarina Vrhovec, kasneje poročena Jereb. Leta 1962 je šola dobila ime Osnovna šola padlih prvoborcev Žiri (do 1992) in spadali smo pod občino Logatec.

Smo generacija, ki je živela brez razvajanja in bila vzgajana ob delu. Ko smo se po končani osnovni šoli (brez valete) razšli, je bil čas gospodarskega razcveta v celotni Jugoslaviji in tudi v Žireh. Zaposlitev je bilo kar lahko dobiti in nekateri sošolci niso nadaljevali šolanja. Kasneje pa so številni pridobivali izobrazbo ob delu in skrbi za družino in dom. Tudi Alpina je bila takrat v razcvetu in še vedno je delovala čevljarska šola. V srednje in poklicne šole smo se večinoma odpravili v Ljubljano in Kranj ter Idrijo in Škofjo Loko. Bivali smo po internatih ali privatno. Ko smo prihajali domov, smo se družili, hodili v kino in na plese. Med počitnicami smo delali in si tako prislužili kak dinar. Po srednji šoli smo vsak po svoje nadaljevali življenjsko pot in si nabrali že kar lepo število let. Življenjsko obdobje, v katerem smo sedaj, pomeni še vedno za večino aktivno in polno življenje.

Vaš vid si zasluži najboljšo nego – zakaj so redni pregledi ključni in kako do vrhunskih očal po dostopni ceni

Vid je eden naših najdragocenejših čutov, saj z njim sprejemamo večino informacij iz okolja. Kljub temu zdravje oči pogosto jemljemo kot samoumevno – vse dokler ne opazimo prvih znakov, kot so utrujene oči, pogostejši glavoboli ali zamegljen vid pri branju in vožnji. Ker se vid spreminja postopoma in neopazno, so redni pregledi oči bistveni za dolgotrajno zdravje vaših oči ter pravočasno preprečevanje morebitnih težav.

V naši optiki verjamemo v celostno in strokovno obravnavo. Za vas opravljamo vse vrste pregledov – od natančnega predpisa dioptrije za korekcijska očala in kontaktne leče do specializirane diagnostike ter uradnih pregledov za vozniška dovoljenja. V naši ambulanti imamo odprto tudi ambulanto za preprečevanje otroške kratkovidnosti. Veliko pozornost posvečamo kvalitetni in sodobni diagnostiki, saj le vrhunska oprema omogoča resnično natančne meritve in popolno prilagoditev vašim potrebam.

Črni petek, ki traja cel november!

Če že dlje času odlašate z zamenjavo očal ali osvežitvijo svojega sloga, je zdaj idealen trenutek za obisk. Pri nas je črni petek cel november! Ves mesec lahko izkoristite številne izjemne ugodnosti in posebne popuste pri nakupu novih korekcijskih ter sončnih očal. Z nižjimi cenami nikoli ne sklepamo kompromisov pri kakovosti – na ta način vam zagotavljamo vrhunsko kvaliteto po res ugodnih cenah.

MI SMO DRUGAČNI – očala za vsak okus in vsak žep

Naš slogan »MI SMO DRUGAČNI« odraža naš način dela in odnos do obiskovalcev. Zagotavljamo vam, da si bomo za vsakogar vzeli čas, prisluhnili vašim željam ter poiskali rešitev, ki bo idealna tako za vaše oči kot tudi za vašo denarnico.

Znani smo po tem, da imamo ponudbo resnično za vse:

- za tiste malo bolj zahtevne, ki iščejo vrhunski dizajn, prestižne okvirje in napredna stekla;
- za vse druge, ki si želijo udobna, trajna in estetsko dovršena očala za vsakdanjo rabo.

Da je naša ponudba res dostopna vsakomur, dokazujejo tudi naše izjemne cene paketov: pri nas dobiš komplet očal že za 59 €, progresivna očala (okvir + stekla) pa že za 249 €!

Vsem našim modelom je skupno eno: ponujamo preverjene in priznane proizvajalce za občutno nižjo ceno.

Ker nam počutje naših strank pomeni ogromno, poskrbimo, da je vsak obisk pri nas prijeten, sproščen in strokoven. Vabljeni, da nas obiščete, poskrbite za zdravje svojih oči ter izkoristite številne novembrske ugodnosti!

O-O D.O.O., TRŽAŠKA CESTA 495, BREZOVICA PRI LJUBLJANI

TOP PONUDBA
ODLIČEN AVTO
NOVA CENA
24.900 €*
*ob BON PLUS financiranju

FORTHING
T5 EVO
S POPOLNO OPREMO
že od 185 €/mesec
www.cresnik.si
01/23-55-656
ČREŠNIK Medvode
Hiša popolne *mobilnosti!*

Gluhicom
Ko vem, kaj kupim.
OPREMA DOMA
Kakovostni gospodinjski aparati
za sodoben in udoben dom.
Vse za vaš dom na enem mestu!

Kakovostni in zanesljivi aparati
Široka izbira vseh blagovnih znamk
Strokovno svetovanje
Servis in nadomestni deli

BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM
na območju Žirov.
leanpay
NAKUP NA OBROKE
odobritev v nekaj minutah.
VSE BLAGOVNE ZNAMKE
Dobavljamo vse vodilne blagovne znamke gospodinjskih aparatov.

Gluhicom
Ko vem, kaj kupim.
Gluhicom, Žiri, d.o.o.
Jezerska ulica 1,
4226 ŽIRI
04/510-6090
gluhicom.si
Udobje vašega doma – naša skrb!